

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ПОЉОПРИВРЕДНЕ СТРУЧНЕ
СЛУЖБЕ „СОМБОР“ ДОО СОМБОР
ЗА 2023. ГОДИНУ**

**Број: 400-1142/2024-06/11
Београд, 20. децембар 2024. године**

САДРЖАЈ

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ.....	3
1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Пољопривредне стручне службе „Сомбор“ д. о. о. Сомбор за 2023. годину.....	3
2. Извештај о ревизији правилности пословања Пољопривредне стручне службе „Сомбор“ д. о. о. Сомбор за 2023. годину.....	6
ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА.....	8
ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ПОЉОПРИВРЕДНЕ СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ „СОМБОР“ ДОО СОМБОР ЗА 2023. ГОДИНУ.....	15
ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПОЉОПРИВРЕДНЕ СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ „СОМБОР“ ДОО СОМБОР ЗА 2023. ГОДИНУ.....	66

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Пољопривредне стручне службе „Сомбор“ д. о. о. Сомбор за 2023. годину

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Пољопривредне стручне службе „Сомбор“ д. о. о. Сомбор (у даљем тексту: Друштво) за 2023. годину који обухватају: 1) Биланс стања, 2) Биланс успеха и 3) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаних у делу *Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима*, финансијски извештаји за 2023. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Пољопривредне стручне службе „Сомбор“ д. о. о. Сомбор, на дан 31. децембар 2023. године, као и резултата њеног пословања, за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Друштво је у пословним књигама и финансијским извештајима за 2023. годину више исказало трошкове амортизације у износу од 9.577 хиљада динара, нето добитак у износу од 1.446 хиљада динара, залихе недовршене производње и приходе од повећања вредности залиха недовршених и готових производа у износу од 390 хиљада динара и мање исказало основна средства у износу од 9.577 хиљада динара и одложене пореске расходе периода у износу од 1.446 хиљада динара.

2) Приликом састављања финансијских извештаја за 2023. годину, Друштво није извршило прописане рачуноводствене процене исказаних билансних позиција и то: процену корисног века употребе за 191 ставку опреме укупне вредности по извршеној процени у износу од 5.791 хиљаде динара која је и даље у употреби, а нема исказану садашњу вредност; одмеравање биолошких средстава по фер вредности и разграничење прихода према степену довршености активности и будућих резултата, по основу средстава примљених из донације за пројекат који траје четири године.

3) Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања и обавеза и њихов однос према броју и укупном износу потраживања и обавеза, као и потенцијалну имовину, у износу од 42.499 хиљада динара, која се односи на опрему добијену на коришћење од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за заштиту биља, а поред тога, није рачуноводственим политикама уредило начин на који се врши обрачун трошкова и учинака и обрачун амортизације за 127 ставки постројења и опреме вршило је по стопама различитим у односу на стопе предвиђене Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији,¹ Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, детаљније је описана у делу извештаја *Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја*. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18 - др. закон.

² „Службени гласник РС“, број 9/09

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње већи је него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.
- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови

могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.

- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
20. децембар 2024. године

2. Извештај о ревизији правилности пословања Пољопривредне стручне службе „Сомбор“ д. о. о. Сомбор за 2023. годину

Мишљење са резервом о правилности пословања

Уз ревизију финансијских извештаја Пољопривредне стручне службе „Сомбор“ д. о. о. Сомбор за 2023. годину, извршили смо ревизију правилности пословања из области зарада, накнада зарада и других примања запослених, усклађености новог запошљавања са Законом о буџетском систему, расподеле и уплате добити за пословну 2021. и 2022. годину у буџет Републике Србије и усклађености пословања са интерним актима Друштва за 2023. годину.

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у делу извештаја *Основ за мишљење са резервом о правилности пословања*, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са расходима и издацима Пољопривредне стручне службе „Сомбор“ д. о. о. Сомбор из области зарада, накнада зарада и других примања запослених, усклађености новог запошљавања са Законом о буџетском систему, расподеле и уплате добити за пословну 2021. и 2022. годину у буџет Републике Србије и усклађености пословања са интерним актима Друштва за 2023. годину, по свим материјално значајним питањима, извршене су у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

1) Друштво је у 2023. години вршило обрачун увећане зараде по основу времена проведеног на раду (минули рад) на основице које нису предвиђене Законом о раду – накнада зараде за време одсуствовања са рада (годишњи одмор и дан празника који је нерадни дан) и увећана зарада за прековремени рад.

2) Друштво је зараду за једног запосленог за јун 2023. године исплатило у износу који је нижи од минималне зараде која је одређена на основу Одлуке Владе Републике Србије о минималној цени рада која је важила за 2023. годину.

3) Друштво је, са закашњењем од 274 дана у односу на прописани рок, уплатило у Буџет Републике Србије 50% остварене добити у пословној 2022. години у износу од 2.874 хиљаде динара.

4) Директор Друштва је 10. августа 2023. године донео Одлуку о расподели добити запосленима у бруто износу од 4.200 хиљада динара, иако није надлежан за доношење такве одлуке.

Ревизију правилности пословања смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за наше мишљење са резервом.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и истинит и објективан приказ финансијских извештаја, руководство субјекта ревизије је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције, информације и одлуке исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност обухвата и успостављање финансијског управљања и контроле ради обезбеђивања разумног уверавања да ће се циљеви остварити кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима.

Одговорност ревизора за ревизију правилности пословања

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, по свим материјално значајним питањима, усклађено са

законом и другим прописима. У тачки 2. Напомена уз Извештај о ревизији наведени су прописи који су коришћени као извори критеријума. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се добило уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са расходима и издацима, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
20. децембар 2024. године

ПРИЛОГ I

РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

Садржај

1. Резиме откривених неправилности у ревизији финансијских извештаја	10
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја	11
3. Резиме откривених неправилности у ревизији правилности пословања	12
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања	13
5. Захтев за достављање одазивног извештаја	13

1. Резиме откривених неправилности у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1³

У поступку ревизије нису откривене неправилности првог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2⁴

- 1) Друштво у пословним књигама на дан 31. децембар 2023. године има евидентирану 191 ставку опреме укупне вредности по извршеној процени у износу од 5.791 хиљаде динара, која је и даље у употреби, а нема исказану садашњу вредност и чији су трошкови амортизације распоређени само током дела корисног века употребе средстава, уместо током целог периода коришћења, што није у складу са захтевима параграфа 17.19 Одељка 17 Некретнине, постројења и опрема и параграфа 10.1 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству (Напомена 3.2.1.1).
- 2) Друштво је на дан 31. децембар 2023. године вршило одмеравање биолошких средства по набавној вредности / цени коштања умањеној за акумулирану амортизацију уместо по фер вредности, што није у складу са захтевима параграфа 34.4 и 34.8 Одељка 34 Специјализоване активности, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству (Напомена 3.2.1.2).
- 3) Друштво није рачуноводственим политикама уредило начин на који се врши обрачун трошкова и учинака, што није у складу са одредбом члана 8 став 1 Закона о рачуноводству и захтевима параграфа 10.4 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству (Напомена 3.2.1.4).
- 4) Друштво је више исказало залихе недовршене производње и приходе од повећања вредности залиха недовршених и готових производа за 390 хиљада динара, јер је у обрачун недовршене производње укључило исказани ПДВ у фактурама добављача у наведеном износу, а који не представља трошак и није директно повезан са производњом, што није у складу са захтевима параграфа 13.8 Одељка 13 Залихе и параграфа 2.42 Одељка 2 Концепти и свеобухватни принципи, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству (Напомена 3.2.1.4).
- 5) Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања, што није у складу са чланом 22 став 4 тачка 1) Закона о рачуноводству (Напомена 3.2.1.5).
- 6) Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину обелоданило потенцијалну имовину, у износу од 42.499 хиљада динара, која се односи на опрему добијену на коришћење од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за заштиту биља по основу Уговора о давању опреме на коришћење, што није у складу са захтевима параграфа 21.16 Одељка 21 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству (Напомена 3.2.1.10).
- 7) Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину обелоданило број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза, што није у складу са чланом 22 став 4 тачка 2) Закона о рачуноводству (Напомена 3.2.1.14).

³ ПРИОРИТЕТ 1 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана.

⁴ ПРИОРИТЕТ 2 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја а не дуже од годину дана.

- 8) Друштво није у финансијским извештајима за 2023. годину разграничило, према степену довршености активности и будућих резултата, приходе по основу средстава примљених из донације у вези са међународним пројектом „Horizon“, који је започет у јуну 2023. године и траје четири године, што није у складу са захтевима параграфа 23.14 Одељка 23 Приход и параграфа 24.4 (б) Одељка 24 Државна давања, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству, због чега изражавамо резерву на исказану вредност прихода од донација, дотација и сл. од иностраних влада и међународних организација у износу од 7.956 хиљада динара (Напомена 3.2.2.4).
- 9) Друштво је вршило обрачун амортизације за 127 ставки постројења и опреме по стопама амортизације које се разликују у односу на стопе амортизације које су предвиђене Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама за лице које примењује МСФИ за МСП, који се примењује у Друштву, што није у складу са одредбом члана 8 став 1 Закона о рачуноводству (Напомена 3.2.2.8).
- 10) Друштво је више исказало трошкове амортизације и мање исказало основна средства у износу од 9.577 хиљада динара, због тога што приликом свођења књиговодствене вредности на фер вредност опреме није утврдило прописану основицу амортизације за средства код којих је промењен првобитно процењени корисни век употребе средстава и због тога што одмеравање биолошких средстава није вршило по фер вредности, што није у складу са захтевима параграфа 35 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема и параграфа 34.4 и 34.8 Одељка 34 Специјализоване активности, МСФИ за МСП, а у вези са захтевима параграфа 2.35 Одељка 2 Концепти и свеобухватни принципи, захтевима параграфа 10.4, 10.5 и 10.6 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП и чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству (Напомена 3.2.2.8).
- 11) Друштво је због неправилног обрачуна мање исказало одложене пореске расходе периода и више исказало нето добитак у износу од 1.446 хиљада динара, јер није применило прописану стопу пореза на добит од 15% на увећање ревалоризационих резерви, што није у складу са захтевима параграфа 29.13, 29.15, 29.27 и 29.35 Одељка 29 Порез на добитак, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству (Напомена 3.2.2.16).

ПРИОРИТЕТ 3⁵

У поступку ревизије нису откривене неправилности трећег приоритета.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1

У поступку ревизије нису дате препоруке првог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2

- 1) Препоручујемо Друштву да изврши преиспитивање корисног века употребе некретнина, постројења и опреме у складу са захтевима рачуноводствених стандарда (Напомена 3.2.1.1 – Препорука број 1).
- 2) Препоручујемо Друштву да вредновање биолошких средстава врши по фер вредности у складу са захтевом стандарда (Напомена 3.2.1.2 – Препорука број 2).
- 3) Препоручујемо Друштву да рачуноводственим политикама уреди начин обрачуна трошкова и учинака (Напомена 3.2.1.4 – Препорука број 3).

⁵ ПРИОРИТЕТ 3 – грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године.

- 4) Препоручујемо Друштву да у трошкове конверзије залиха укључује искључиво трошкове који су директно повезани са јединицама производње, а који су захтевани рачуноводственим стандардима (Напомена 3.2.1.4 – Препорука број 4).
- 5) Препоручујемо Друштву да у Напоменама уз финансијске извештаје врши прописана обелодањивања у вези са неусаглашеним потраживањима (Напомена 3.2.1.5 – Препорука број 5).
- 6) Препоручујемо Друштву да у Напоменама уз финансијске извештаје врши обелодањивање потенцијалне имовине (Напомена 3.2.1.10 – Препорука број 6).
- 7) Препоручујемо Друштву да у Напоменама уз финансијске извештаје врши прописана обелодањивања у вези са неусаглашеним обавезама (Напомена 3.2.1.14 – Препорука број 8).
- 8) Препоручујемо Друштву да признавање прихода од давања које намеће примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима врши у складу са захтевима рачуноводствених стандарда (Напомена 3.2.2.4 – Препорука број 9).
- 9) Препоручујемо Друштву да обрачун амортизације врши коришћењем стопа амортизације предвиђених општим актом о рачуноводственим политикама (Напомена 3.2.2.8 – Препорука број 13).
- 10) Препоручујемо Друштву да у складу са захтевима рачуноводствених стандарда изврши одговарајуће корекције у пословним књигама и да у финансијским извештајима за 2024. годину искаже исправну вредност основних средстава и трошкова амортизације (Напомена 3.2.2.8 – Препорука број 14).
- 11) Препоручујемо Друштву да обрачун одложених пореских расхода периода врши у складу са захтевима рачуноводствених стандарда (Напомена 3.2.2.16 – Препорука број 15).

ПРИОРИТЕТ 3

У поступку ревизије нису дате препоруке трећег приоритета.

3. Резиме откривених неправилности у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1

- 1) Друштво је у 2023. години вршило обрачун увећане зараде по основу временаведеног на раду (минули рад) на основице које нису предвиђене Законом о раду – накнада зараде за време одсуствовања са рада (годишњи одмор и дан празника који је нерадни дан) и увећана зарада за прековремени рад, што није у складу са одредбом члана 108 став 5 Закона о раду (Напомена 3.2.2.7).
- 2) Друштво је зараду за једног запосленог за јун 2023. године исплатило у износу који је нижи од минималне зараде која је одређена на основу Одлуке Владе Републике Србије о минималној цени рада која је важила за 2023. годину, што није у складу са одредбама члана 111 Закона о раду (Напомена 3.2.2.7).

ПРИОРИТЕТ 2

- 3) Друштво је, са закашњењем од 274 дана у односу на прописани рок, уплатило у Буџет Републике Србије 50% остварене добити у пословној 2022. години у износу од 2.874 хиљаде динара, што није у складу са чланом 16 став 2 Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину (Напомена 3.2.1.11).
- 4) Директор Друштва је 10. августа 2023. године донео Одлуку о расподели добити запосленима у бруто износу од 4.200 хиљада динара, иако није надлежан за доношење такве

одлуке, што није у складу са одредбама члана 15 Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Друштва, којима су уређене надлежности Директора Друштва, а у вези са одредбама Закона о привредним друштвима којима се уређују надлежности Скупштине и Директора друштава са ограниченом одговорношћу (Напомена 3.2.2.7).

ПРИОРИТЕТ 3

У поступку ревизије нису откривене неправилности трећег приоритета.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1

- 1) Препоручујемо Друштву да обрачун увећане зараде по основу временаведеног на раду врши применом прописане основице (Напомена 3.2.2.7 – Препорука број 10).
- 2) Препоручујемо Друштву да обрачун и исплату зарада врши у складу са ограничењима прописаним законом којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа (Напомена 3.2.2.7 – Препорука број 12).

ПРИОРИТЕТ 2

- 3) Препоручујемо Друштву да у законски предвиђеном року врши уплате сразмерног дела добити у буџет Републике Србије (Напомена 3.2.1.11 – Препорука број 7).
- 4) Препоручујемо Друштву да исплате учешћа запослених у добити врши у складу са прописаним законским оквиром (Напомена 3.2.2.7 – Препорука број 11).

ПРИОРИТЕТ 3

У поступку ревизије нису дате препоруке трећег приоритета.

5. Захтев за достављање одазивног извештаја

Пољопривредна стручна служба „Сомбор“ д. о. о. Сомбор је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужна да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањења ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Пољопривредна стручна служба „Сомбор“ д. о. о. Сомбор је у обавези да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности, односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама. За мере исправљања је дужна да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана, Пољопривредна стручна служба „Сомбор“ д. о. о. Сомбор обавезна је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;

2. За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до састављања годишњег финансијског извештаја, односно до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Пољопривредна стручна служба „Сомбор“ д. о. о. Сомбор обавезна је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитост навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и ревизија одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

ПРИЛОГ II

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ПОЉОПРИВРЕДНЕ СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ „СОМБОР“ ДОО СОМБОР
ЗА 2023. ГОДИНУ**

Садржај

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	17
2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА	18
3. НАЛАЗИ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ.....	18
3.1. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА.....	18
3.1.1. Финансијско управљање и контрола	19
3.1.2. Интерна ревизија.....	22
3.1.3. Основе за састављање и приказивање финансијских извештаја и рачуноводствене политике.....	23
3.2. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ.....	29
3.2.1. Биланс стања	29
3.2.1.1. Некретнине, постројења и опрема	29
3.2.1.2. Биолошка средства	32
3.2.1.3. Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	33
3.2.1.4. Залихе	33
3.2.1.5. Потраживања по основу продаје.....	35
3.2.1.6. Остала краткорочна потраживања	36
3.2.1.7. Краткорочни финансијски пласмани.....	36
3.2.1.8. Готовина и готовински еквиваленти.....	37
3.2.1.9. Краткорочна активна временска разграничења.....	37
3.2.1.10. Ванбилансне евиденције	38
3.2.1.11. Капитал.....	40
3.2.1.12. Одложене пореске обавезе.....	42
3.2.1.13. Примљени аванси, депозити и кауције.....	43
3.2.1.14. Обавезе из пословања	43
3.2.1.15. Остале краткорочне обавезе	44
3.2.1.16. Краткорочна пасивна временска разграничења.....	45
3.2.2. Биланс успеха	45
3.2.2.1. Приходи од продаје робе.....	45
3.2.2.2. Приходи од продаје производа и услуга	45
3.2.2.3. Повећање вредности залиха недовршених и готових производа	46
3.2.2.4. Остали пословни приходи	46
3.2.2.5. Набавна вредност продате робе	48
3.2.2.6. Трошкови материјала, горива и енергије	48
3.2.2.7. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	49
3.2.2.8. Трошкови амортизације	55
3.2.2.9. Трошкови производних услуга	59
3.2.2.10. Нематеријални трошкови.....	60
3.2.2.11. Финансијски приходи	61
3.2.2.12. Финансијски расходи	61
3.2.2.13. Приходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	61
3.2.2.14. Остали приходи.....	62
3.2.2.15. Остали расходи	62
3.2.2.16. Нето добитак/губитак.....	63
3.2.3. Напомене уз финансијске извештаје.....	64
3.2.4. Потенцијалне обавезе	64
3.3. НАКНАДНИ ДОГАЂАЈИ НАСТАЛИ ИЗМЕЂУ ДАТУМА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ДАТУМА ИЗВЕШТАЈА РЕВИЗОРА.....	65

1. Основни подаци о субјекту ревизије

Пољопривредна стручна служба „Сомбор“ д. о. о. Сомбор основана је као друштво капитала, чији оснивач је Република Србија за коју на основу законског овлашћења оснивачка права врши Влада.

На основу закључка Владе 05 Број: 46-1407/2008 од 3. априла 2008. године, утврђен је удео државног капитала од 100% у Друштву, након чега су Републичка дирекција за имовину Републике Србије и Друштво закључили Споразум о уделу државне својине у средствима која користи Друштво, којим је Република Србија преузела оснивачка и управљачка права сразмерно уделу државног капитала. Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Друштва 05 Број: 023-390/2009 од 29. јануара 2009. године, Друштво је организовано као једночлано друштво са ограниченом одговорношћу. Одлуком о измени оснивачког акта Друштва 05 Број: 023-390/2009-2 од 30. априла 2009. године промењено је пословно име Друштва у садашње.

Друштво послује под пословним именом Пољопривредна стручна служба „Сомбор“ друштво са ограниченом одговорношћу Сомбор.

Скраћено пословно име Друштва је ПСС „Сомбор“ д. о. о. Сомбор.

Седиште Друштва је у Сомбору, улица Стапарски пут 35.

Матични број: 08067864

ПИБ: 100273323

Друштво има статус осталих корисника јавних средстава (тип КЈС 7) који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора, коме је надлежно Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за заштиту биља.

Јединствени број КЈС: 81106

Друштво послује средствима у државној својини (100%).

Пословање и рад Друштва врши се на начин прописан законом којим се уређује правни положај привредних друштава, као и Законом о обављању саветодавних и стручних послова у области пољопривреде⁶, Законом о семену⁷, Законом о сточарству⁸, Законом о здрављу биља⁹, Законом о садном материјалу воћака, винове лозе и хмеља¹⁰, Законом о семену и садном материјалу¹¹, Законом о рачуноводству¹², Законом о раду¹³ и другим релевантним прописима.

Друштво је на дан 31. децембар 2023. године имало 28 запослених, а на дан 31. децембар 2022. године 27 запослених (годишњи просек на основу стања крајем сваког месеца).

Делатност

Претежна делатност Друштва је услужне делатности у гајењу усева и засада (шифра делатности 0161).

Поред претежне делатности Друштво обавља и следеће делатности: услуге у узгоју животиња, осим ветеринарских услуга, гајење жита и других усева и засада, гајење поврћа, цвећа и украсног биља, гајење воћа, гајење грожђа, узгој говеда и бивола, производња млека,

⁶ „Службени гласник РС“, број 30/10

⁷ „Службени гласник РС“, бр. 45/05 и 30/10 - др. закон

⁸ „Службени гласник РС“, бр. 41/09, 93/12 и 14/16

⁹ „Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 17/19

¹⁰ „Службени гласник РС“, бр. 18/05 и 30/10 - др. закон

¹¹ „Службени гласник РС“, бр. 54/93, 67/93, 35/94, 43/94 - испр., 135/04 - др. закон, 18/05 - др. закон, 45/05 - др. закон и 101/05 - др. закон

¹² „Службени гласник РС“, бр. 73/19 и 44/21 - др. закон

¹³ „Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 - одлука УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење

узгој оваца, коза, коња, магараца, мула и мазги, узгој свиња, узгој живине, савети за управљање као што су савети које фармерима дају агрономи и агроекономисти и др.

У вршењу своје делатности Друштво обавља и: стручне послове у области заштите биља, семенарства, садног материјала, признавања сорти и генетички модификованих организама.

Општа акта Друштва

Чланом 20 Одлуке о изменама и допунама Оснивачког акта Друштва уређено је да су акти Друштва правилници и одлуке којима се на општи начин уређују одређена питања.

2. Критеријуми за ревизију правилности пословања

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

У овој ревизији испитивали смо усклађеност пословања са прописима из следећих области:

- зарада, накнада зарада и других примања запослених;
- усклађености новог запошљавања за Законом о буџетском систему;
- расподеле и уплате добити за пословну 2021. и 2022. годину у буџет Републике Србије;
- усклађености пословања са интерним актима Друштва.

У ревизији правилности пословања, као извори критеријума коришћени су:

- Закон о раду (чл. 3, 14, 53, 104–121);
- Закон о порезу на доходак грађана¹⁴ (чл. 9, 14, 14а, 14б, 18, 18а, 85 и други релевантни чланови);
- Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање¹⁵ (чл. 13, 28, 36–44 и други релевантни чланови);
- Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору¹⁶ (чл. 1, 2, 4, 5 и 8);
- Закон о буџетском систему¹⁷ (27к, 80–82);
- Закон о буџету Републике Србије за 2021. годину¹⁸ (члан 16);
- Закон о буџету Републике Србије за 2022. годину¹⁹ (члан 16);
- Интерна акта субјекта ревизије.

3. Налази у поступку ревизије

3.1. Интерна финансијска контрола

Према одредбама члана 80 Закона о буџетском систему, интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

¹⁴ „Службени гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - испр., 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – одлука УС, 7/12 - усклађени дин. изн., 93/12, 114/12 - одлука УС, 8/13 - усклађени дин. изн., 47/13, 48/13 - испр., 108/13, 6/14 - усклађени дин. изн., 57/14, 68/14 - др. закон, 5/15 - усклађени дин. изн., 112/15, 5/16 - усклађени дин. изн., 7/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 7/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 4/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 5/20 - усклађени дин. изн., 153/20, 156/20 - усклађени дин. изн., 6/21 - усклађени дин. изн., 44/21, 118/21, 132/21 - усклађени дин. изн., 10/22 - усклађени дин. изн., 138/22, 144/22 - усклађени дин. изн., 6/23 - усклађени дин. изн., 92/23 и 116/23 - усклађени дин. изн.

¹⁵ „Службени гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12 - усклађени дин. изн., 8/13 - усклађени дин. изн., 47/13, 108/13, 6/14 - усклађени дин. изн., 57/14, 68/14 - др. закон, 5/15 - усклађени дин. изн., 112/15, 5/16 - усклађени дин. изн., 7/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 7/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 4/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 5/20 - усклађени дин. изн., 153/20, 6/21 - усклађени дин. изн., 44/21, 118/21, 10/22 - усклађени дин. изн., 138/22, 6/23 - усклађени дин. изн. и 92/23

¹⁶ „Службени гласник РС“, број 93/12

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 138/22, 118/21 - др. закон и 92/23

¹⁸ „Службени гласник РС“, бр. 149/20, 40/21 и 100/21

¹⁹ „Службени гласник РС“, бр. 110/21 и 125/22

- 1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава,
- 2) интерну ревизију код корисника јавних средстава и
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

3.1.1. Финансијско управљање и контрола

Финансијско управљање и контрола се организују као систем процедура и одговорности свих лица у организацији.

Руководство Друштва одговорно је за успостављање организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у обезбеђивању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Финансијско управљање и контрола обухваћени су кроз: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникацију и праћење и процену система.

Одредбама члана 81 ст. 1 и 4 Закона о буџетском систему прописано је да корисници јавних средстава успостављају финансијско управљање и контролу и да је за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле, одговоран руководилац корисника јавних средстава, који може пренети надлежност за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле на лице које он овласти.

У поступку ревизије је утврђено да Друштво нема успостављен систем финансијског управљања и контроле у складу са законском обавезом.

Извештајем о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Пољопривредне стручне службе „Сомбор“ д. о. о. Сомбор за 2021. годину, број: 400-805/2022-06/10 од 26. октобра 2022. године (претходно спроведена ревизија Друштва од стране Државне ревизорске институције), утврђено је да Друштво није успоставило адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле (нема усвојену стратегију управљања ризиком, нема донете писане политике и процедуре и није доставило Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле) и дата је одговарајућа препорука за отклањање наведене неправилности.

Послеревизионим извештајем о мерама исправљања Пољопривредне стручне службе „Сомбор“ д. о. о. Сомбор по ревизији финансијских извештаја и правилности пословања за 2021. годину, број: 400-805/2022-06/14 од 19. јануара 2023. године, утврђено је да је отклањање утврђене неправилности у току и да ће се, након истека рока по датом приоритету и достављања доказа, извршити оцењивање да ли је неправилност отклоњена.

1) Контролно окружење

Одредбама члана 81 Закона о буџетском систему прописано је да корисници јавних средстава успостављају финансијско управљање и контролу, која се спроводи политикама, процедурама и активностима са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће своје циљеве остварити кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја, економично, ефикасно и ефективно коришћење средстава и заштиту средстава и података (информација). Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о

систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору²⁰ ближе је уређен начин успостављања финансијског управљања и контроле.

Систем интерне контроле у Друштву у 2023. години је уређен интерним општим актима који се односе на пословање Друштва, међу којима су: Одлука о изменама и допунама оснивачког акта Друштва 05 Број: 023-390/2009 од 29. јануара 2009. године (Одлука о измени оснивачког акта Друштва 05 Број: 023-390/2009-2 од 30. априла 2009. године), Статут Друштва број: 1658 од 31. децембра 2009. године, Колективни уговор код послодавца број: 2331 од 4. октобра 2022. године, Правилник о организацији и систематизацији послова број: 2647 од 31. децембра 2015. године, Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама за лице које примењује МСФИ за МСП од 7. јуна 2020. године, Правилник о електронској евиденцији и контроли радног времена број: 2333 од 4. октобра 2022. године, Правилник о службеним путовањима и накнадама трошкова за службена путовања запослених у Друштву од 31. децембра 2009. године, Правилник о условима и начину коришћења службених возила од 31. децембра 2009. године, Правилник о безбедности и здрављу на раду од 7. јуна 2022. године, Правилник о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине од 7. јуна 2022. године и др.

У складу са Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова, уређени су организациони делови Друштва и то: Општа служба, Саветодавна служба, Служба заштите биља, Служба лабораторије и Стручна служба за послове биљне и сточарске производње.

Органи Друштва

Управљање у Друштву организовано је као једнодомно. Органи Друштва су: Скупштина и Директор. Њихова надлежност је уређена одредбама Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Друштва 05 Број: 023-390/2009 од 29. јануара 2009. године.

Скупштина Друштва одлучује о одобравању финансијских извештаја, доношењу годишњег програма рада и пословања Друштва, именовању интерног ревизора и утврђивању накнаде за његов рад, повећању и смањењу основног капитала Друштва, промени делатности, утврђивању зараде директора, статусним променама, промени правне форме и престанку Друштва, стицању, продаји, давању у закуп, залагању или другом располагању имовином велике вредности и др.

Директор Друштва заступа Друштво, организује и води пословање, стара се о законитости рада и одговара за законитост рада, предлаже доношење одлука из делокруга Скупштине, спроводи одлуке Скупштине Друштва, одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених и др.

Закључцима Владе Републике Србије 24 Број: 119-878/2013 од 4. фебруара 2013. године, 24 Број: 119-11124/2013 од 25. децембра 2013. године и 24 Број: 119-186/2018 од 11. јануара 2018. године одређено је пет представника Републике Србије (као оснивача) у Скупштину Друштва.

Директор Друштва је именован Одлуком Скупштине Друштва број: 2892 од 29. децембра 2020. године. Важећи Уговор о раду са директором број: 3137/2018 закључен је 31. децембра 2018. године. Одлуком Скупштине Друштва број: 3350 од 27. децембра 2023. године одобрен је наставак рада директору из статуса пензионера до именовања новог директора Друштва.

²⁰ „Службени гласник РС“, број 89/19

2) Управљање ризицима

У складу са одредбама чл. 7 и 11 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, прописано је да управљање ризицима обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу утицати на остварење циљева корисника јавних средстава, обезбеђујући разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени, као и да је руководилац корисника јавних средстава одговоран за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле.

У току је успостављање система финансијског управљања и контроле које подразумева утврђивање ризика којима је Друштво изложено у свом пословању, као и доношење стратегије управљања ризиком, која представља основ за идентификовање ризика, као и њихову процену и контролу у складу са одредбама члана 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

3) Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог финансијског плана и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којима се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности, ауторизација, овлашћење и одобравање, систем дуплог потписа, адекватно документовање, правила за приступ средствима и информацијама и интерна верификација и поуздано извештавање.

У току је успостављање система финансијског управљања и контроле које подразумева усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, у складу са одредбама члана 8 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Попис имовине и обавеза

Годишњи попис имовине и обавеза представља важну контролну активност од утицаја на утврђивање истинитог финансијског стања имовине и обавеза Друштва на одређени дан.

Директор Друштва је донео Одлуку о попису и образовању комисија за попис број: 3436 од 29. децембра 2023. године, Решење о одређивању лица у Комисију за попис број: 3437 од 29. децембра 2023. године и Упутство директора о попису.

У поступку ревизије, у вези са резултатима извршеног пописа достављено је следеће: Попис основних средстава у власништву Управе за заштиту биља уступљених на основу Уговора о давању опреме на коришћење, Записник комисије – Пољопривредно земљиште у државној својини без накнаде од 31. децембра 2023. године, Записник комисије – Грађевинско земљиште које се користи као пољопривредно у јавној својини без накнаде од 31. децембра 2023. године, Извештај о попису туђих основних средстава на нашем складишту, Пописна листа сталних средстава – стање на дан 31. децембар 2023. године, Пописна листа биолошких средстава на дан 31. децембар 2023. године, Пописна листа материјала на дан 31. децембар 2023. године бр. ПЛ003-0001, Пописне листе ситног инвентара на дан 31. децембар 2023.

године, Пописна листа готових производа на дан 31. децембар 2023. године бр. ПЛ004-0001, Пописна листа робе на дан 31. децембар 2023. године бр. ПЛ002-0002, Попис стања потраживања од купаца у земљи на дан 31. децембар 2023. године, Попис стања купаца у иностранству на дан 31. децембар 2023. године, Попис стања на рачунима у пословним банкама на дан 31. децембар 2023. године, Попис стања добављача у земљи на дан 31. децембар 2023. године, Попис стања добављача у иностранству на дан 31. децембар 2023. године.

Директор Друштва је донео Одлуку о усвајању пописа од 31. јануара 2024. године и Одлуку о књижењу резултата пописа од 31. јануара 2024. године.

4) Информисање и комуникација

За успешно функционисање система финансијског управљања и контроле од битног значаја је успостављање адекватног информационог система и ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава.

Информације и комуникација обухватају принципе: прибављања, креирања и употребе релевантних и квалитетних информација, размену информација, укључујући циљеве и одговорности за интерну контролу и комуникацију са екстерним странама о питањима која утичу на функционисање компоненти интерне контроле, а све са циљем подстицања функционисања интерне контроле.

Друштво нема организован сектор за обављање ИТ послова.

Статутом Друштва је уређено да запослени морају бити редовно, благовремено и истинито обавештавани о пословању Друштва, као и о другим питањима од интереса за остваривање њихових права по основу рада, као и да се обавештавање запослених врши писменим информацијама или истицањем одлука и других аката органа управљања на огласну таблу Друштва, као и усменим обавештењима на синдикалном збору. Предвиђено је и да синдикат има право да буде обавештен од стране Друштва о економским и радно-социјалним питањима од значаја за положај запослених, а предвиђено је и да се делатност Друштва заснива на начелима јавности рада и резултата тог рада.

5) Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле, његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се обавља на неколико начина: текућим увидом од стране запослених, самопроцењивањем које спроводе руководиоци и активностима интерне ревизије.

3.1.2. Интерна ревизија

Одредбама члана 82 Закона о буџетском систему прописано је да корисници јавних средстава успостављају интерну ревизију. За успостављање и обезбеђење услова за адекватно функционисање интерне ревизије одговоран је руководиоца корисника јавних средстава.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору,²¹ прописани су начини на које корисници јавних средстава успостављају интерну ревизију.

У поступку ревизије је утврђено да Друштво нема успостављену интерну ревизију у складу са законском обавезом.

Извештајем о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Пољопривредне стручне службе „Сомбор“ д. о. о. Сомбор за 2021. годину, број: 400-805/2022-06/10 од 26. октобра 2022. године (претходно спроведена ревизија Друштва од стране Државне

²¹ „Службени гласник РС“, бр. 99/11, 106/13 и 84/23

ревизорске институције), утврђено је да Друштво није успоставило интерну ревизију и дата је одговарајућа препорука за отклањање наведене неправилности.

Послеревизионим извештајем о мерама исправљања Пољопривредне стручне службе „Сомбор“ д. о. о. Сомбор по ревизији финансијских извештаја и правилности пословања за 2021. годину, број: 400-805/2022-06/14 од 19. јануара 2023. године, утврђено је да је отклањање утврђене неправилности у току и да ће се, након истека рока по датом приоритету и достављања доказа, извршити оцењивање да ли је неправилност отклоњена.

3.1.3. Основе за састављање и приказивање финансијских извештаја и рачуноводствене политике

Друштво води пословне књиге и саставља финансијске извештаје у складу са Законом о рачуноводству и подзаконским актима донетим на основу тог закона, и то: Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике²² и Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике,²³ Међународним стандардом финансијског извештавања (IFRS) за мале и средње ентитете,²⁴ као и својим интерним општим актом – Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама за лице које примењује МСФИ за МСП, који је донео Директор Друштва 7. јуна 2020. године.

Наведеним правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, Друштво је уредило организацију рачуноводства, интерне рачуноводствене контролне поступке, рачуноводствене политике за признавање, укидање признавања, мерење и процењивање имовине, обавеза, прихода и расхода и др.

Одредбама члана 43 ст. 1 и 2 Закона о рачуноводству прописано је да су законски заступник, орган управљања и надзорни орган правног лица у складу са законом, као и правно лице, односно предузетник коме је поверено вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, делујући у оквиру надлежности које су им законом и интерном регулативом правног лица односно предузетника додељени, колективно одговорни за истинито и поштено приказивање редовног годишњег финансијског извештаја, као и да финансијске извештаје потписује законски заступник правног лица.

Књиговодствене услуге поверене су друштву „Млаке“ д. о. о. Сомбор на основу Уговора о пружању пословних услуга 01.146/2023, заведеног у Друштву 3. фебруара 2023. године под бројем 329.

Редован годишњи финансијски извештај Друштва за 2023. годину, који се састоји од Биланса стања на дан 31. децембар 2023. године, Биланса успеха за период од 1. јануара до 31. децембра 2023. године и Напомена уз финансијске извештаје за 2023. годину, као и Статистичког извештаја за 2023. годину, достављен је Агенцији за привредне регистре – Регистру финансијских извештаја, 28. марта 2024. године, у складу са одредбама члана 29 став 6 и чл. 44 и 45 Закона о рачуноводству. Потврдом о јавном објављивању редовног годишњег финансијског извештаја за пословну годину од 1. јануара 2023. године до 31. децембра 2023. године број: ФИН 211983/2024 од 22. априла 2024. године, Агенција за привредне регистре је утврдила да је предметни финансијски извештај потпун и рачунски тачан, па је исти 22. априла 2024. године уписан у Регистар финансијских извештаја и јавно објављен на интернет страници Агенције, у оквиру Регистра финансијских извештаја, у обиму и садржају у којем је достављен.

Одредбама члана 43 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да финансијске извештаје усваја скупштина или други надлежни орган правног лица, односно предузетник.

²² „Службени гласник РС“, број 89/20

²³ „Службени гласник РС“, број 89/20

²⁴ „Службени гласник РС“, број 83/18

Скупштина Друштва је донела Одлуку број: 474 од 22. марта 2024. године којом се усваја финансијски извештај Друштва за пословну 2023. годину.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Финансијски извештаји за 2023. годину састављени су у складу са начелом сталности пословања, које претпоставља да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Друштва за 2023. годину који нису били предмет ревизије Државне ревизорске институције.

На основу података из редовног годишњег финансијског извештаја и Статистичког извештаја за период од 1. јануара 2022. до 31. децембра 2022. године, Друштво је разврстано као мало правно лице, што је примењено на финансијско извештавање за 2023. годину, у складу са одредбама члана 6 Закона о рачуноводству.

У наставку се даје преглед најважнијих рачуноводствених политика уређених Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама за лице које примењује МСФИ за МСП, који је, 7. јуна 2020. године, донео Директор Друштва.

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема која испуњава услове за признавање као средство, почетно се мери по набавној вредности, односно цени коштања, умањеној за акумулирану амортизацију и за евентуалне акумулиране губитке по основу обезвређења. Након почетног признавања, процењује се по фер вредности ако се фер вредност може поуздано утврдити без прекомерних трошкова и напора. Фер вредност проверава се на сваки датум извештавања, а промене фер вредности признају се као ревалоризационе резерве. У набавну вредност укључују се сви трошкови набавке увећани за зависне трошкове набавке. Сопствене услуге код набавке некретнина, постројења и опреме признају се у набавну вредност највише по тржишној цени (нпр: трошкови превоза опреме и слично), док се неуобичајено високи трошкови исказују на терет расхода периода у којем су настали. Утврђивање потребе за утврђивање фер вредности некретнина, постројења и опреме одређују стручне службе друштва, а процену вредности врши стручно овлашћено лице.

Да би средство било признато као стално средство и подлегало обрачуну амортизације, треба да испуњава два услова: да је његов корисни век трајања дужи од годину дана, да је његова набавна вредност / цена коштања (која може поуздано да се измери) у моменту стицања / изградње, већа од 50.000 динара.

Амортизација некретнина, постројења и опреме се врши путем пропорционалног метода, и то применом стопе, утврђене на основу процењеног корисног века трајања, на основицу коју чини набавна вредност / цена коштања / „фер“ вредност ако је утврђена, умањена за резидуалну вредност. Обрачун амортизације почиње од првог дана наредног месеца у односу на месец у којем је основно средство стављено у употребу, односно од када је расположиво за коришћење. Обрачун амортизације престаје када средство престаје да се признаје, односно када је већ у потпуности отписано, расходовано или на било који начин отуђено. За потребе обрачуна амортизације некретнина, постројења и опреме у следећој табели дати су претпостављени оквирни корисни век трајања и распон стопа амортизације у зависности од врсте некретнина, постројења и опреме. У зависности од специфичности конкретне некретнине, постројења и опреме за свако појединачно средство се утврђује процењени корисни век и одговарајућа стопа амортизације уз уважавање свих релевантних фактора (очекивани интензитет коришћења, физичко и технолошко старење, законска ограничења итд.)

што се утврђује посебном Одлуком о висини амортизационих стопа, која се доноси на основу овог Правилника.

Табела број 1: Приказ оквирног корисног века трајања и распона стопа амортизације у зависности од врсте некретнина, постројења и опреме

ОПИС	Корисни век трајања (у годинама)	Стопа амортизације (у%)
НЕКРЕТНИНЕ		
Грађевински објекти високоградње и нискоградње армирано бетонске конструкције или сличне конструкције и постројења која се сматрају самосталним грађевинским објектом	40	2,5%
Грађевински објекти нискоградње с доњим стројем (доњи строј путева, насипи и сл.)	25–33,33	3–4%
Грађевински објекти високоградње и нискоградње дрвене конструкције	15–20	5–6,67%
Остали грађевински објекти	10–20	5–10%
ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА		
Опрема (производна и преносна опрема и постројења)	5–20	5–20%
Погонски и пословни инвентар (стројеви, алати, транспортна средства и уређаји)	5–10	10–20%
Намештај, пословни инвентар у трговини, угоститељству и туризму и сл.	5 - 10	10–20%
Канцеларијска опрема	4 - 10	10–25 %
Путничка моторна возила, возила на моторни погон и прикључни уређаји	5–8	12,5–20%
Рачунарска опрема, телекомуникациона опрема	3–5	20–33,33%
ВИШЕГОДИШЊИ ЗАСАДИ	5-10	10-20%
НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА		
Софтвер, лиценце и остала права,	У зависности од периода на који је уговорена лиценца за право коришћења софтвера и других права и осталих релевантних фактора (попут очекиване употребе, техничке и технолошке и друге застарелости, итд.)	
Дугорочни закуп објеката и опреме	У зависности од уговореног периода закупа и очекиваног периода употребе средства.	
Остала нематеријална имовина која нема одредив корисни век	10	10%

Преиспитивање усвојеног метода амортизације, преостале (резидуалне) вредности као и корисног века трајања се врши на крају обрачунског периода (пословне године) уколико постоје наговештаји да је дошло до значајне промене у односу на претходни период.

Као основно средство признају се и подлежу амортизацији средства алата и ситног инвентара која задовољавају услове из Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Друштва. Средства алата и ситног инвентара за које није прописана стопа амортизације исказују се као опрема на посебном аналитичком рачуну. Ако је њихова појединачна набавна вредност већа од 50.000 динара отписују се по годишњој стопи од 30%. Средства алата и инвентара која не задовољавају ове услове исказују се као обртна средства (залихе), а отписују се у целости приликом стављања у употребу.

Као основно средство признају се резервни делови која задовољавају услове из Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Друштва. Такви резервни делови, по уградњи, увећавају књиговодствену вредност средства у које су уграђени. Резервни делови који не задовољавају прописане услове, исказују се као трошак пословања приликом уградње.

Биолошка средства

Биолошка средства вреднују се приликом почетног признавања и на датум сваког Биланса стања по фер вредности умањеној за процењене трошкове продаје, осим у случају када се фер вредност не може поуздано измерити без прекомерних трошкова и напора. Смањења вредности биолошких средстава на основу процене по фер вредности на датум Биланса стања исказују се на позицији расхода, а повећања вредности на позицији прихода у истом обрачунском периоду. Биолошка средства чија се фер вредност не може лако утврдити без прекомерних трошкова и напора, вреднују се по набавној цени, односно цени коштања умањеној за кумулирану амортизацију и акумулиране губитке због обезвређења.

Финансијски инструменти

Финансијски инструмент је сваки уговор на основу којег настаје финансијска имовина једног пословног субјекта и финансијска обавеза или власнички инструмент другог пословног субјекта. Основни финансијски инструменти обухватају: готовину, депозите по виђењу и депозите са фиксним роком када је субјект депонент (на пример банковне рачуне), комерцијалне папире и менице, рачуне потраживања и обавеза, потраживања и обавеза по основу меница и зајмова, обвезнице и сличне дужничке инструменте, инвестиције у неконвертибилне преференцијалне акције и преференцијалне и обичне акције без обавезе поновног откупа од стране емитента.

При почетном признавању финансијског средства или финансијске обавезе, правно лице их одмерава по цени трансакције (укључујући трошкове трансакције осим код почетног одмеравања финансијског средства или финансијске обавезе који се одмеравају по фер вредности кроз Биланс успеха) осим уколико аранжман у ствари представља финансијску трансакцију. Ако је надокнадиви износ финансијског средства мањи од његове књиговодствене вредности, правно лице треба да смањи књиговодствену вредност на надокнадиви износ. То смањење представља губитак због умањења вредности. Правно лице треба одмах да призна губитак због умањења вредности финансијског средства у добитак или губитак. Процењивање краткорочних потраживања и пласмана врши се на крају обрачунског периода на основу ризика наплативости. Индиректан отпис, односно исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши се код потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 60 дана. Индикатори вероватне ненаплативости потраживања су: кашњење купца у измиривању своје обавезе, блокада рачуна купца, над купцем је покренут поступак стечаја или ликвидације, приликом усклађивања потраживања и обавеза, купац не признаје исказано потраживање итд. Директан отпис потраживања од купаца на терет расхода периода се врши уколико је ненаплативост извесна и документована (друштво није успело судским путем да изврши њихову наплату, потраживање је застарело у складу са релевантним прописима којима се уређује застарелост, купца је немогуће лоцирати услед тога што је брисан из надлежног регистра и сл.). Приликом утврђивања индиректног и директног отписа потраживања узимају се у обзир одредбе Одељка 32 МСФИ за МСП – Догађаји после извештајног периода. Одлуку о индиректном отпису, односно исправци вредности потраживања од купаца преко рачуна исправке вредности на предлог комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси директор друштва. Одлуку о директном отпису потраживања од купаца на предлог комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси директор друштва.

Залихе

Залихе се мере по набавној цени, односно по цени коштања или по нето тржишној вредности, у зависности од тога која је вредност нижа. У набавну вредност залиха укључују се сви трошкови набавке и други трошкови који су настали довођењем залиха на садашњу локацију и садашње стање.

Обрачун излаза (уtroшка) залиха материјала и резервних делова врши се по методи просечне пондерисане цене. У току обрачунског периода залихе материјала и резервних делова евидентирају се по набавним ценама. Обрачун излаза (уtroшка) залиха робе врши се по методи просечне пондерисане цене. У току обрачунског периода залихе робе на велико евидентирају се по набавним ценама. У току обрачунског периода залихе робе у малопродаји евидентирају се по продајним ценама са ПДВ-ом. Обрачун остварене разлике у цени робе у малопродаји која се у току обрачунског периода евидентира по продајној цени врши се на крају сваког месеца. Обрачун остварене разлике у цени врши се на нивоу свих залиха робе у малопродаји.

Процену степена и износа обезвређења залиха материјала, резервних делова, ситног инвентара и робе врши пописна комисија коју образује директор друштва. Утврђивање критеријума за износ обезвређења залиха ближе дефинише директор у сарадњи са стручним службама. Процењивање залиха недовршене производње и готових производа врши се по цени коштања или по нето продајној вредности, ако је нижа. Процену степена и износа обезвређења залиха недовршене производње и готових производа врши пописна комисија коју образује директор друштва. Пољопривредни производи убрани од биолошких средстава правна лица одмеравају по фер вредности умањеној за трошкове продаје у моменту убирања као и трошкове наплаћене по другим основама, а најниже по цени коштања.

Правно лице треба да оцени на сваки датум извештавања да ли је залихама умањена вредност. Правно лице треба да изврши ову процену поређењем књиговодствене вредности сваке ставке залиха са продајном ценом умањеном за трошкове финализирања и продаје. Ако је ставки залиха (или групи сличних ставки) умањена вредност, правно лице треба да смањи књиговодствену вредност залиха (или групе) на њену продајну цену умањену за трошкове финализирања и продаје. Ово смањење је губитак због умањења вредности и признаје се одмах у добитак или губитак. Ако је неизводљиво одредити продајну цену умањену за трошкове финализирања и продаје за залихе ставку по ставку, правно лице може да групише ставке залиха које се односе на исту производну линију који имају сличне намене или крајње кориснике и које се производе и рекламирају у истој географској области за сврхе оцене умањења вредности. Правно лице треба да врши нову процену продајне цене умањене за трошкове финализирања и продаје на сваки наредни датум извештавања. Када околности које су претходно узроковале умањење вредности залиха више не постоје или када постоји јасан доказ повећања продајне цене умањене за трошкове финализирања и продаје због промењених економских околности, правно лице треба да сторнира износ умањења вредности (сторнирање је ограничено на износ првобитног губитка због умањења вредности), тако да је нова књиговодствена вредност мања од набавне вредности и промењене продајне цене умањене за трошкове финализирања и продаје.

Одложени порески ефекти

Одложена пореска средства утврђују се по основу: више обрачунате амортизације по рачуноводственим прописима у односу на амортизацију обрачунату по пореским прописима, што се исказује као позитивна разлика између пореске и рачуноводствене основице; дугорочних резервисања за отпремнине услед одласка у пензију; дугорочних резервисања за издате гаранције и друга јемства; обезвређења залиха робе и материјала; обезвређења инвестиционих некретнина које се процењују по фер вредности; обезвређења хартија од вредности којима се тргује; обрачунатих јавних дажбина које нису плаћене у текућем пореском периоду; губитака ранијих година који су исказани у пореском билансу и за које се проценом утврди да се у будућим пореским периодима могу искористити за смањење пореза на добит; неискоришћених пореских кредита исказаних на Обрасцу ПК, односно Обрасцу ПК-1, за које се проценом утврди да ће у будућим пореским периодима моћи да се искористе за смањење пореза на добит; неискоришћеног кредита за плаћени порез на добит и порез по одбитку на дивиденде које је нерезидентна филијала исплатила резидентном правном лицу.

Одложене пореске обавезе се утврђују: по основу више обрачунате амортизације по пореским прописима у односу на амортизацију обрачунату по рачуноводственим прописима, што се исказује као позитивна разлика између рачуноводствене и пореске основице;

По коначном утврђивању одложених пореских ефеката обавезно се врши пребијање одложених пореских средстава и обавеза и у билансу стања се исказује само нето одложено пореско средство, односно нето одложена пореска обавеза.

Временска разграничења (активна и пасивна)

Активна временска разграничења, исказују трошкове плаћене у току пословне године а односе се на наредну пословну годину и приходе по основу којих су настали трошкови у текућој години, а који нису фактурисани за текућу годину и то: унапред плаћени трошкови за односни период, потраживања за нефактурисани приход текућег периода а за који су настали трошкови у текућем периоду и остала активна временска разграничења

Пасивна временска разграничења, исказују унапред наплаћене, односно обрачунате приходе и трошкове текућег периода за које није примљена исправа, или кад обавеза плаћања настаје у будућем периоду, као и одложене пореске обавезе и разграничене обавезе за порез на додату вредност и то: унапред обрачунати трошкови – обрачунати трошкови који терете обрачунски период а нису фактурисани (трошкови закупнине, грејања, камате и сл. који нису фактурисани у периоду на који се односе), унапред наплаћени приходи – наплаћени приходи или обрачунати у текућем периоду, а који се односе на наредни извештајни период и обрачунати приходи текућег периода за које до дана извештавања не постоји потврда надлежног органа, примљене донације и државна давања у складу са овом рачуноводственом политиком, разграничене обавезе за порез на додату вредност, одложене пореске обавезе (износи пореза на добитак платив у наредним периодима по основу опорезивих привремених разлика) и остала пасивна временска разграничења.

Приходи и расходи (пословни, финансијски и остали)

Процењивање позиција биланса успеха, односно позиција прихода и расхода (пословних, финансијских и осталих) врши се на начин прописан у Одељку 5 Извештај о укупном резултату и биланс успеха и Одељку 23 Приходи, МСФИ за МСП.

Исправка грешака из претходних периода

Грешке из претходних периода су пропусти и погрешна исказивања у финансијским извештајима за један или више претходних периода који настају услед некоришћења или погрешног коришћења поузданих информација које су биле доступне када су финансијски извештаји за те периоде били одобрени за објављивање и било би разумно очекивати да су могле бити прибављене и узете у обзир у састављању и презентацији тих финансијских извештаја. Када грешка из ранијег периода није материјално значајна, корекција се врши преко одговарајућих рачуна прихода и расхода текућег периода у зависности од тога да ли су ефекти грешке позитивни или негативни. У случају утврђивања материјално значајних грешака корекција се врши ретроактивно, корекцијом упоредних информација за претходне периоде за најранији датум за који је то изводљиво, као да грешке није ни било. Праг материјалности грешке из ранијих периода дефинисан је на нивоу од 5% вредности пословне имовине исказане у билансу стања који је састављен на последњи дан обрачунског периода на који се грешка односи. У случају када је утврђено постојање више грешака из неког ранијег периода, утврђивање износа материјалности врши се узимајући у обзир кумулативан износ, тј. збир свих грешака. Дефинисани праг материјалности грешака из ранијих периода примењује се и за потребе утврђивања значајности ефеката промена рачуноводствених политика.

3.2. Финансијски извештаји

3.2.1. Биланс стања

3.2.1.1. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема, на дан 31. децембар 2023. године, исказани су у износу од 167.780 хиљада динара и односе се на:

Табела број 2: Структура некретнина, постројења и опреме

Назив	-у хиљадама динара-	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Пољопривредно и остало земљиште	2.671	1.354
Грађевинско земљиште	5.556	1.513
Грађевински објекти	156.892	89.855
Исправка вредности грађевинских објеката	(23.117)	(21.078)
Постројења и опрема	125.950	122.448
Исправка вредности постројења и опреме	(100.172)	(98.543)
Аванси за некретнине, постројења и опрему	-	8
Укупно:	167.780	95.557

Табела број 3: Промене на некретнинама, постројењима и опреми

О П И С	-у хиљадама динара-				
	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Аванси за некретнине, постројења и опрему	Свега некретнине, постројења и опрема
НАБАВНА ВРЕДНОСТ					
Стање 1. јануара 2023. године	2.866	89.855	122.448	8	215.177
Нове набавке			3.051		3.051
Отуђења и расходовања			(13.877)	(8)	(13.885)
Ревалоризација	5.361	67.037	14.328		86.726
Стање 31. децембра 2023. године	8.227	156.892	125.950	-	291.069
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ					
Стање 1. јануара 2023. године	-	21.077	98.543	-	119.620
Амортизација за 2023. годину		2.040	15.506		17.546
Отуђења и расходовања			(13.877)		(13.877)
Стање 31. децембра 2023. године	-	23.117	100.172	-	123.289
САДАШЊА ВРЕДНОСТ					
31. децембра 2023. године	8.227	133.775	25.778	-	167.780
31. децембра 2022. године	2.866	68.778	23.905	8	95.557

Друштво је на дан 31. децембар 2022. године евидентирало процењену фер вредност некретнина, постројења и опреме по основу утврђених фер вредности средстава из Извештаја о процени фер вредности непокретности Друштва на дан 31. децембар 2022. године из јануара 2023. године, сачињеног од стране проценитеља „Confineкс“ д. о. о. Београд.

Земљиште

Земљиште, исказано у износу од 8.227 хиљада динара, односи се на:

Табела број 4: Структура пољопривредног земљишта

Опис	Врста	Облик својине	Површина	Вредност на дан 31.12.2023. године
КО Каравуково	пољопривредно	приватна	3 ха 4 а 50 м ²	2.671
КО Сомбор -1	грађевинско	приватна	17 а 70 м ²	3.296
КО Сомбор -1	грађевинско	приватна	12 а 14 м ²	2.260
Укупно:			3 ха 34 а 34 м²	8.227

Повећање вредности земљишта у износу од 5.360 хиљада динара се односи на повећање услед процене фер вредности из јануара 2023. године.

Увидом у листове непокретности утврђено је да је Друштво у евиденцијама Катастра непокретности уписано као власник земљишта.

Грађевински објекти

Грађевински објекти, исказани у износу од 133.775 хиљада динара, односе се на:

Табела број 5: Структура грађевинских објеката

Назив	-у хиљадама динара- 31.12.2023.
Пословна зграда и складиште – Објекат југ 3	102.091
Грађевински објекти власништво (расхладна комора, стакленик и монтажна зграда за огледе)	2.818
Грађевински објекти корисници (помоћни објекат, лабораторија, паркинг и гаража)	6.706
Грађевински објекти – главна зграда (пословне просторије)	45.277
Исправка вредности грађевинских објеката	(23.117)
Укупно:	133.775

Повећање вредности грађевинских објеката услед процене фер вредности из јануара 2023. године евидентирано је у вредности од 67.037 хиљада динара.

Постројења и опрема

Постројења и опрема су исказани у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2023. године у износу од 25.778 хиљада динара.

Друштво је у току 2023. године набавило нову опрему у износу од 3.051 хиљаде динара, која се односи на набавку канцеларијске опреме у износу од 885 хиљада динара и остале опреме у износу од 2.166 хиљада динара. Повећање вредности постројења и опреме услед процене фер вредности из јануара 2023. године евидентирано је у вредности од 14.328 хиљада динара, док се евидентирано смањење, у износу од 13.877 хиљада динара, односи на искњижавање набавне вредности и исправке вредности опреме за коју је утврђено да не постоји или нема употребну вредност (расход, мањак, лом, квар и сл.).

У поступку ревизије је утврђено да у помоћној књизи основних средстава постоји укупно 325 ставки опреме укупне вредности по извршеној процени²⁵ од 41.284 хиљаде динара, од чега се 191 ставка укупне вредности по извршеној процени од 5.791 хиљаде динара налази у употреби и нема садашњу књиговодствену вредност на дан 31. децембар 2023. године, односно која је у целости амортизована, зато што Друштво није вршило процену корисног века употребе опреме или очекиваног распореда трошења будућих економских користи садржаних у средствима која се амортизују, тако да се износ који се амортизује систематски алоцира у току корисног века средства, а такође, и зато што је Друштво користило погрешну основицу и стопе за обрачун амортизације за средства која нису имала садашњу вредност на датум процене (Веа, *Напомена 3.2.2.8*).

У наставку наводимо преглед опреме, према групама средстава, која нема садашњу књиговодствену вредност на дан 31. децембар 2023. године.

²⁵ Процењена вредност је утврђена по основу Извештаја о процени фер вредности непокретности Друштва на дан 31. децембар 2022. године, јер је због погрешног обрачуна амортизације у ову сврху реалније користити процењену у односу на књиговодствену вредност средстава. Само код пет средстава која су набављена у 2023. години је узета набавна вредност која износи 3.051 хиљаду динара.

Табела број 6: Опрема која нема садашњу књиговодствену вредност на дан 31. децембар 2023. године

-у хиљадама динара-

Група опреме	Број појединачних ставки	Вредност по извршеној процени
Опрема (производна и преносна опрема и постројења)	51	2.490
Погонски и пословни инвентар (стројеви, алати, транспортна средства и уређаји)	18	382
Намештај, пословни инвентар у трговини, угоститељству и туризму и сл.	85	224
Канцеларијска опрема	1	6
Путничка моторна возила, возила на моторни погон и прикључни уређаји	16	2.420
Рачунарска опрема, телекомуникациона опрема	20	269
Укупно:	191	5.791

Према објашњењу одговорног лица, Друштво планира да наведена средства користи и након 2023. године.

Према захтевима параграфа 17.19 Одељка 17 Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП, фактори попут промене начина на који се средство користи, значајног неочекиваног хабања и уништавања, технолошког напретка и промена тржишних цена могу да укажу да су се резидуална вредност или корисни век трајања средства променили од последњег годишњег датума извештавања и да ако су присутне такве знаке, ентитет треба да провери своје претходне процене и, ако се садашња очекивања разликују, измени резидуалну вредност, метод амортизације или корисан век трајања. Такође, ентитет треба рачуноводствено да обухвата промену резидуалне вредности, промену метода амортизације или корисног века трајања као промену рачуноводствене процене у складу са одговарајућим параграфима Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП.

Према захтевима параграфа 10.1 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП, дају се упутства за одабир и примену рачуноводствених политика које се користе при састављању финансијских извештаја, а такође, обрађују се и промене рачуноводствених процена и исправке грешака у финансијским извештајима из претходних периода.

Одредбама члана 25 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у појединачним финансијским извештајима, мала и средња правна лица, примењују МСФИ за МСП.

Откривена неправилност: Друштво у пословним књигама на дан 31. децембар 2023. године има евидентирану 191 ставку опреме укупне вредности по извршеној процени у износу од 5.791 хиљаде динара, која је и даље у употреби, а нема исказану садашњу вредност и чији су трошкови амортизације распоређени само током дела корисног века употребе средстава, уместо током целог периода коришћења, што није у складу са захтевима параграфа 17.19 Одељка 17 Некретнине, постројења и опрема и параграфа 10.1 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству.

Ризик: Уколико се не врши преиспитивање корисног века употребе некретнина, постројења и опреме, постоји ризик од нереалног исказивања имовине и погрешног информисања корисника финансијских извештаја о вредности имовине.

Препорука број 1: Препоручујемо Друштву да изврши преиспитивање корисног века употребе некретнина, постројења и опреме у складу са захтевима рачуноводствених стандарда.

3.2.1.2. Биолошка средства

Биолошка средства, на дан 31. децембар 2023. године, исказана су у износу од 8.775 хиљада динара и у потпуности се односе на плодноне вишегодишње засаде (засади трешања и леске):

Табела број 7: Структура биолошких средстава

Назив	-у хиљадама динара-	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Плодноне вишегодишње засади	9.972	9.972
Исправка вредности плодноних вишегодишњих засада	(1.197)	(598)
Укупно:	8.775	9.374

За биолошка средства, Друштво је доставило Уговор број: 104-401-2553/2010-02 од 16. децембра 2010. године, закључен са Аутономном Покрајином Војводином – Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство, за подизање огледа интензивног гајења пољопривредних култура и Анекс Уговора број: 104-401-2553/2010-02-1 од 20. маја 2011. године којим је одређено да огледни засади буду подигнути на пољопривредном земљишту површине 3 ха 4 а 50 м² у К.О. Каравуково, које је у власништву Друштва. По основу додатних улагања у 2013. и 2015. години, тренутно има засађених 3.299 стабала трешње на површини од 2,5 ха и 276 стабала леске на површини од 0,6 ха.

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво извршило процену фер вредности биолошких средстава на дан 31. децембар 2021. године, у прилог чему је доставило Извештај – Стручни налаз о процени вредности засада трешње и леске у Друштву од 9. августа 2022. године, сачињен од стране Пољопривредног факултета у Новом Саду – Департамента за воћарство, виноградарство, хортикултуру и пејзажну архитектуру и Одлуку којом се усваја процена фер вредности биолошких средстава на дан 31. децембар 2021. године. Према наведеном извештају, укупна процењена вредност засада на дан 31. децембар 2021. године износи 9.972 хиљаде динара.

Поред тога, у поступку ревизије је утврђено да израда поменутог извештаја о процени фер вредности биолошких средстава није захтевала од Друштва прекомерне напоре и трошкове.

Према захтевима параграфа 34.4 и 34.8 Одељка 34 Специјализоване активности, МСФИ за МСП, ентитет одмерава биолошко средство, приликом почетног признавања и на сваки датум извештавања, по фер вредности умањеној за трошкове продаје, при чему се промене фер вредности умањене за трошкове продаје признају у добитку или губитку, а биолошка средства за која се фер вредност не може утврдити без прекомерних напора и трошкова, ентитет одмерава по набавној вредности/цени коштања умањеној за акумулирану амортизацију и евентуалне акумулиране губитке од умањења вредности.

Одредбама члана 25 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у појединачним финансијским извештајима, мала и средња правна лица, примењују МСФИ за МСП.

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво, на дан 31. децембар 2023. године, вршило одмеравање биолошких средстава по набавној вредности/цени коштања умањеној за акумулирану амортизацију уместо по фер вредности.

Откривена неправилност: Друштво је на дан 31. децембар 2023. године, вршило одмеравање биолошких средстава по набавној вредности/цени коштања умањеној за акумулирану амортизацију уместо по фер вредности, што није у складу са захтевима параграфа 34.4 и 34.8

Одељка 34 Специјализоване активности, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству.

Ризик: Вредновањем позиција у финансијским извештајима које није у складу са захтевима рачуноводствених стандарда, настаје ризик од нетачног приказивања података у финансијским извештајима.

Препорука број 2: Препоручујемо Друштву да вредновање биолошких средстава врши по фер вредности у складу са захтевом стандарда.

3.2.1.3. Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања

Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања, на дан 31. децембар 2023. године, исказани су у износу од 93 хиљаде динара (на дан 31. децембар 2022. године исказани су у износу од 92 хиљаде динара) и у целости се односе на остале дугорочне финансијске пласмане (дугорочни кредит одобрен запосленом).

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност дугорочних финансијских пласмана и дугорочних потраживања у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.4. Залихе

Залихе су, на дан 31. децембар 2023. године, исказане у износу од 4.794 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 8: Структура залиха

Назив	-у хиљадама динара-	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Материјал	970	-
Недовршена производња	3.432	1.332
Роба у промету на велико	-	238
Плаћени аванси за робу и стална средства која се прибављају ради продаје у земљи	392	1.742
Укупно:	4.794	3.312

Залихе материјала, у износу од 970 хиљада динара, односе се на залихе сировина.

Залихе недовршене производње, у износу од 3.432 хиљаде динара, односе се на засноване макро и микро огледе јарог јечма и озиме пшенице.

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво на датум биланса исказало залихе недовршене производње у складу са извршеним обрачуном трошкова и учинака, а да при том рачуноводственим политикама није уредило начин на који се врши њихов обрачун у Друштву.

Одредбом члана 8 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да правна лица, односно предузетници општим актом, у складу са овим законом, уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и правовремено откривање погрешно евидентираних пословних промена, уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, утврђују рачуноводствене политике, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промени, уређују кретање рачуноводствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду и књижење у пословним књигама.

Параграфом 10.4 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП, захтевано је да ако се овај стандард не бави посебно трансакцијом, другим догађајем или условом, руководство ентитета треба да користи просуђивање при разради и примени рачуноводствене политике које за резултат има информације које су: релевантне за потребе

доношења економских одлука од стране корисника финансијских извештаја и поуздане, у смислу да финансијски извештаји верно представљају финансијску позицију, финансијске перформансе и токове готовине ентитета, одражавају економску суштину трансакција, других догађаја и околности, а не само њихов правни облик, да су неутралне, тј. лишене субјективности, да су „опрезне“, у смислу да не садрже непотребне ризике и да су потпуне у свим материјално значајним аспектима.

Одредбама члана 25 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у појединачним финансијским извештајима, мала и средња правна лица, примењују МСФИ за МСП.

Откривена неправилност: Друштво није рачуноводственим политикама уредило начин на који се врши обрачун трошкова и учинака, што није у складу са одредбом члана 8 став 1 Закона о рачуноводству и захтевима параграфа 10.4 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству.

Ризик: Неуређивањем правила вредновања билансних позиција рачуноводственим политикама, повећава се ризик од не састављања и не приказивања финансијских извештаја у складу са законом.

Препорука број 3: Препоручујемо Друштву да рачуноводственим политикама уреди начин обрачуна трошкова и учинака.

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво у оквиру обрачуна недовршене производње уврстило активности орања, растурања минералног ђубрива, тањирања и одржавања огледа које је извршила ЗЗ „Агродунав“ Каравуково, за шта су испостављене две фактуре бр: 2023-356 од 8. новембра 2023. године и бр.: 2023-394 од 13. децембра 2023. године у укупном износу од 2.343 хиљаде динара са ПДВ-ом (ПДВ исказан на фактурама износи 390 хиљада динара), по основу којих Друштво има право на исказивање претходног пореза.

Према захтевима параграфа 13.8 Одељка 13 Залихе МСФИ за МСП, трошкови конверзије залиха обухватају трошкове директно повезане са јединицама производње, као што је директан рад, а такође, они обухватају систематску алокацију фиксних и варијабилних општих трошкова производње, насталих приликом конверзије материјала у готове производе.

Поред тога, према захтевима параграфа 2.42 Одељка 2 Концепти и свеобухватни принципи, МСФИ за МСП, признавање расхода је директан резултат признавања и одмеравања имовине и обавеза и ентитет треба да признаје расход у извештају о укупном резултату (или у билансу успеха, ако се презентује) када дође до смањења будућих економских користи повезаних са смањењем имовине или повећањем обавеза које може поуздано да се одмери.

Одредбама члана 25 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у појединачним финансијским извештајима, мала и средња правна лица, примењују МСФИ за МСП.

На основу наведеног, Друштво је више исказало залихе недовршене производње и приходе од повећања вредности залиха недовршених и готових производа за 390 хиљада динара, јер је у обрачун недовршене производње укључило исказани ПДВ у фактурама добављача у наведеном износу, а који не представља трошак и није директно повезан са производњом.

Откривена неправилност: Друштво је више исказало залихе недовршене производње и приходе од повећања вредности залиха недовршених и готових производа за 390 хиљада динара, јер је у обрачун недовршене производње укључило исказани ПДВ у фактурама добављача у наведеном износу, а који не представља трошак и није директно повезан са производњом, што није у складу са захтевима параграфа 13.8 Одељка 13 Залихе и параграфа

2.42 Одељка 2 Концепти и свеобухватни принципи, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству.

Ризик: Вредновање залиха недовршене производње које није у складу са МСФИ за МСП, повећава ризик од не приказивања финансијских извештаја у складу са законом.

Препорука број 4: Препоручујемо Друштву да у трошкове конверзије залиха укључује искључиво трошкове који су директно повезани са јединицама производње, а који су захтевани рачуноводственим стандардима.

Плаћени аванси за робу и стална средства која се прибављају ради продаје у земљи, у износу од 392 динара, односе се на авансе плаћене добављачу „НИС“ а. д. Нови Сад за набавку горива.

3.2.1.5. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје, на дан 31. децембар 2023. године, исказана су у износу од 7.726 хиљада динара и односе се на:

Табела број 9: Структура потраживања по основу продаје

Назив	-у хиљадама динара-	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Купци у земљи	13.767	17.716
Исправка вредности потраживања од купаца у земљи	(7.012)	(9.073)
Купци у иностранству	971	47
Укупно:	7.726	8.690

Табела број 10: Преглед највећих износа потраживања од купаца у земљи на дан 31. децембар 2023. године

Назив купца	-у хиљадама динара-	
	Износ	
ЗЗ „Агродунав“ Каравуково	1.496	
Град Сомбор	1.188	
„Институт за ратарство и повртарство“ Нови Сад	919	
„Savacoop“ d. o. o. Novi Sad	537	
„LTM Animal Trade“ d. o. o. Zmajevo	448	
„Бц дорадни центар“ Кула	336	
„Делта аграр“ д. о. о. Београд	181	
„Бањанац“ д. о. о. Горњи Милановац	150	
„Syngenta agro“ d. o. o. Beograd	137	
„Janez-Coop“ d. o. o. Шаќак	118	
„Agrosava“ d. o. o. Beograd	107	
Остали купци	2.109	
Укупно:	7.726	

Купци у иностранству, у износу од 885 хиљада динара, у целости се односе на потраживање од „Eurocop“ d. o. o. Sveta Nedelja, Hrvatska, по основу рекламације набављеног уређаја за резање папира (повраћај у иностранство морао је да се фактурише добављачу) (Веза, Напомена 3.2.1.14).

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво пре састављања финансијских извештаја за 2023. годину, путем ИОС образаца, извршило усаглашавање потраживања са купцима.

Поред тога, у поступку ревизије је утврђено да Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања.

Одредбом члана 22 став 4 тачка 1) Закона о рачуноводству прописано је да су сва правна лица и предузетници који састављају Напомене уз финансијске извештаје дужни да у том извештају у вези са неусаглашеним потраживањима обелодане број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања.

Откривена неправилност: Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања, што није у складу са чланом 22 став 4 тачка 1) Закона о рачуноводству.

Ризик: Неусаглашена потраживања указују на ризик од постојања потраживања у износима различитим у односу на стање исказано у пословним књигама.

Препорука број 5: Препоручујемо Друштву да у Напоменама уз финансијске извештаје врши прописана обелодањивања у вези са неусаглашеним потраживањима.

3.2.1.6. Остала краткорочна потраживања

Остала краткорочна потраживања, на дан 31. децембар 2023. године, исказана су у износу од 8.002 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 11: Структура осталих краткорочних потраживања

Назив	-у хиљадама динара-	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Потраживања од запослених	410	600
Потраживања од државних органа и организација	1.865	198
Потраживања за више плаћен порез на добитак	5.202	7.169
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	45	45
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	480	390
Укупно:	8.002	8.402

Потраживања од државних органа и организација, у износу од 1.865 хиљада динара, односе се на потраживања од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за заштиту биља, по основу издавања фитосанитарних сертификата у складу са закљученим уговором, чији је предмет вршење поверених послова од јавног интереса у фитосанитарној области (Веза, *Напомена 3.2.2.2*), а потраживање за више плаћен порез на добитак, у износу од 5.202 хиљаде динара, односи се на више аконтационо уплаћене у односу на стварно обрачунате пореске обавезе по основу пореза на добит.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност осталих краткорочних потраживања у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.7. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани, на дан 31. децембар 2023. године, исказани су у износу од 370 хиљада динара (на дан 31. децембар 2022. године исказани су у износу од 2.000 хиљада динара) и у целости се односе на краткорочне кредите и зајмове у земљи (неотплаћени део позајмице по основу Уговора о зајму број: 587 од 3. марта 2023. године закљученог са ПСС „Бачка Топола“ д. о. о. Бачка Топола у износу од 2.000 хиљаде динара).

На основу узорковане документације и спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност краткорочних финансијских пласмана у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.8. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти, на дан 31. децембар 2023. године, исказани су у износу од 50.392 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 12: Структура готовине и готовинских еквивалената

Назив	-у хиљадама динара-	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Текући (пословни) рачуни	34.083	35.717
Девизни рачун	16.309	9.631
Укупно:	50.392	45.348

Према евиденцији Јединственог регистра рачуна Народне банке Србије, Друштво је у пословним банкама у 2023. години имало отворених осам динарских рачуна код пословних банака, са исказаним стањем на свим рачунима на дан 31. децембар 2023. године у износу од 6.209 хиљада динара и имало је отворених пет динарских подрачуна у оквиру консолидованог рачуна трезора који се води код Управе за трезор (наменски подрачуни за уплату средстава од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство за обављање послова од јавног интереса), са исказаним стањем на свим подрачунима на дан 31. децембар 2023. године у износу од 27.840 хиљада динара.

Табела број 13: Приказ стања на текућим рачунима код пословних банака и код Управе за трезор на дан 31.12.2023. године

Банка	-у хиљадама динара-	
	Износ	
Министарство финансија – Управа за трезор	27.840	
„Banca Intesa“ а. д. Београд	3.870	
„ОТП банка Србија“ а. д. Нови Сад	1104	
„Addiko bank“ а. д. Београд	302	
„НЛБ Комерцијална банка“ а. д. Београд	262	
„АИК банка“ а. д. Београд	465	
„Еуробанка директна“ а. д. банка	206	
Укупно:	34.049	

* Разлика од 34 хиљаде динара у односу на укупно стање исказано на текућим рачунима у износу од 34.083 хиљаде динара се односи на стање евидентирано на рачуну код једне пословне банке која није активна, а које је пренето из ранијег периода.

Према евиденцији Јединственог регистра рачуна Народне банке Србије, Друштво је у 2023. години имало отворених пет девизних рачуна, од којих је на три рачуна отворена код „Banca Intesa“ а. д. Београд имало исказано стање на дан 31. децембар 2023. године у износу од 16.309 хиљада динара.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност готовине и готовинских еквивалената у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.9. Краткорочна активна временска разграничења

Краткорочна активна временска разграничења, на дан 31. децембар 2023. године, исказана су у износу од 531 хиљаде динара (на дан 31. децембар 2022. године исказана су у износу од 561 хиљаде динара) и у целости се односе на остала активна временска разграничења (разграничени ПДВ по примљеним авансима по општој стопи у износу од 305 хиљада динара, разграничени ПДВ по примљеном авансу од Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство у износу од 132 хиљаде динара и остала активна временска разграничења из претходног периода у износу од 94 хиљаде динара).

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност краткорочних активних временских разграничења у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.10. Ванбилансне евиденције

Ванбилансна евиденција, на дан 31. децембар 2023. године, исказана је у износу од 195.466 хиљада динара (није била исказана у 2022. години) и у целости се односи на имовину / обавезе за имовину других лица:

Табела број 14: Структура ванбилансне евиденције

Назив	-у хиљадама динара- 31.12.2023.
Земљиште	152.967
Комбајн „Zurn“ за жетву микроогледа	21.912
Сејалица „Zurn D62“ за сетву микро огледа (жито, јечам, репу, грашак, соју итд)	3.222
Четвороредна прецизна сејалица „Zurn D98“ за сетву микро огледа (кукуруз, сунцокрет, соју, шећерну репу итд.)	8.495
Хладна комора за чување узорака семена „Техномаг“	8.870
Укупно:	195.466

Земљиште, у износу од 152.967 хиљада динара, односи се на пољопривредно земљиште добијено на коришћење без накнаде и то:

- 50 ха у Граду Сомбору – КО Гаково по основу Уговора о давању на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини број: 320-11-10237/509-2023-14 од 31. августа 2023. године закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управом за пољопривредно земљиште;
- 50 ха у Граду Сомбору – КО Сомбор 2 по основу Уговора о давању на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини број: 320-11-10237/1155-2023-14 од 31. августа 2023. године закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управом за пољопривредно земљиште;
- 30,5475 ха у Граду Сомбору – КО Сомбор 1 по основу Уговора о коришћењу без накнаде градског грађевинског земљишта у јавној својини Града Сомбора које није приведено планираној намени а користи се као пољопривредно земљиште у производној 2023/2024. години број: 320-1165/2023-II од 29. децембра 2023. године закљученог са Градом Сомбором.

Друштво је у 2023. години користило без накнаде и пољопривредно земљиште по основу: Уговора о давању на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини број: 320-51-7557/510-2022-14 од 16. септембра 2022. године закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управом за пољопривредно земљиште (50 ха у Граду Сомбору – КО Гаково), Уговора о давању на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини број: 320-51-7557/919-2022-14 од 16. септембра 2022. године закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управом за пољопривредно земљиште (39,3612 ха у Граду Сомбору – КО Станишић) и Уговора о коришћењу без накнаде градског грађевинског земљишта у јавној својини Града Сомбора које није приведено планираној намени а користи се као пољопривредно земљиште у производној 2022/2023. години број: 320-1636/2022-II од 16. новембра 2022. године закљученог са Градом Сомбором (63,5857 ха у Граду Сомбору – КО Сомбор 1).

У поступку ревизије упутили смо захтев Друштву за достављање информације о начину коришћења пољопривредног земљишта добијеног без накнаде у 2023. години по основу претходно наведених уговора.

У оквиру Информације достављене од стране одговорног лица Друштва наведено је следеће:

„На површинама пољопривредног земљишта у државном власништву на подручју катастарске општине Гаково на укупној површини од 50 ха, засејани су огледи сунцокрета и то макросортни огледи са различитим хибридима сунцокрета, а такође и микроогледи сунцокрета за Комисију за признавање нових сорти и хибрида сунцокрета Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства Републике Србије и то огледи за утврђивање производних особина сунцокрета (VCU тестови), као и тестови за утврђивање различитости, униформности и стабилности нових хибрида и линија сунцокрета (DUS тестови). У вези са огледом сунцокрета у 2023. години, извођени су и огледи из области минералне исхране ђубрења, као и огледи из области примене инсектицида и хербицида и области производње сунцокрета.

На делу површина на парцели у катастарској општини Гаково у 2023. години, постављени су и изведени макроогледи са хибридима кукуруза, а такође су изведени и микросортни огледи са различитим хибридима кукуруза као микросортни огледи Комисије за признавање нових сорти и хибрида кукуруза Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије и то огледи за утврђивање производних особина кукуруза (VCU тестови), као и тестови за утврђивање различитости, униформности и стабилности нових хибрида и линија кукуруза. У вези са огледом кукуруза у 2023. години извођени су и огледи из области минералне исхране ђубрења, као и огледи из области заштите биља у усеву кукуруза.

На парцели у катастарској општини Гаково, у 2023. години било је засејано 7 ха озиме пшенице где су извођени макросортни огледи са усевом озиме пшенице, као и микроогледи Комисије за признавање нових сорти и хибрида. Осим ових огледа били су постављени и огледи стрних жита за научне институције као и семенске компаније, а такође, били су заступљени и огледи са применом хербицида, фунгицида, као и инсектицида.

Соја је на парцели у КО Гаково била засејана на нешто више од 5 ха. На овој површини заступљени су макросортни огледи са различитим сортама соје различите групе зрења, а осим макроогледа значајан део парцеле заузимају микроогледи, пре свега сортни огледи Комисије за признавање нових сорти и хибрида соје и то VCU, као и DUS тестови, а поред тога постављени су и огледи са инокулантима, као и стимулаторима раста. Такође, на соји су били постављени и огледи из заштите биља.

Огледи шећерне репе на парцели у КО Гаково били су постављени на нешто мање од 3 ха и обухватили су пре свега микроогледе Комисије за признавање сорти и хибрида Министарства пољопривреде и шумарства Републике Србије. Осим ових микросортних огледа у 2023. години, постављени су и изведени огледи са применом ђубрива, фунгицида и хербицида на шећерној репи.

У 2023. години Друштво је користило државно земљиште без накнаде од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије у катастарској општини Станишић на делу парцеле број 4850 (једногодишњи закуп) на којој је засејан јарим усев где су изведени огледи са јарим јечмом због касније поделе парцеле, као и неодговарајућег предусева. На парцели су изведени макроогледи са јарим јечмом, као и огледи са ђубрењем усева јарог јечма и огледи са различитим системом заштите усева јарог јечма.

На парцелама пољопривредног земљишта које је Друштво добило на коришћење по основу уговора закљученог са Градом Сомбором, пре пет година је већим делом засејана луцерка и на овим парцелама изведени су сортни макроогледи луцерке, као и микроогледи луцерке и других крмних култура за потребе извођења VCU и DUS тестова за потребе Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, као и научних институција и компанија за селекцију и производњу семена. Део парцела је коришћен и за извођење огледа у

кормним културама са хербицидима и инсектицидима. Мањи део ових парцела из уговора са Градом Сомбором коришћен је за сетву јарог јечма и то за извођење огледа из области употребе инсектицида, хербицида и фунгицида.“

У прилогу Информације, достављени су и детаљни табеларни прегледи засејаних површина са наведеним културама.

Опрема, у укупном износу од 42.499 хиљада динара, односи се на опрему (комбајн, две сејалице и хладна комора) добијену на коришћење од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за заштиту биља по основу Уговора о давању опреме на коришћење број: 321-01-921/4/2023-11 од 17. маја 2023. године.

У поступку ревизије утврђено је да Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину обелоданило потенцијалну имовину, у износу од 42.499 хиљада динара, која се односи на опрему добијену на коришћење од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за заштиту биља по основу претходно наведеног уговора.

Према захтевима параграфа 21.16 Одељка 21 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, МСФИ за МСП, када је прилив економских користи вероватан (више вероватан него што није), али није практично сигуран, ентитет треба да обелодани опис природе потенцијалне имовине на крају извештајног периода и, осим ако би то подразумевало непотребне трошкове или напоре, процену њеног финансијског ефекта.

Одредбама члана 25 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у појединачним финансијским извештајима, мала и средња правна лица, примењују МСФИ за МСП.

Откривена неправилност: Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину обелоданило потенцијалну имовину, у износу од 42.499 хиљада динара, која се односи на опрему добијену на коришћење од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за заштиту биља по основу Уговора о давању опреме на коришћење, што није у складу са захтевима параграфа 21.16 Одељка 21 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству.

Ризик: Необелодањивањем података у складу са захтевима рачуноводствених стандарда, настаје ризик од необјективног извештавања корисника јавних средстава.

Препорука број 6: Препоручујемо Друштву да у Напоменама уз финансијске извештаје врши обелодањивање потенцијалне имовине.

3.2.1.11. Капитал

Капитал је, на дан 31. децембар 2023. године, исказан у износу од 210.438 хиљада динара и односи се на:

Табела број 15: Структура капитала

Назив	-у хиљадама динара-	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Основни капитал	11.210	11.210
Статутарне и друге резерве	1.965	1.965
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	149.299	62.574
Нераспоређени добитак ранијих година	45.352	60.996
Нераспоређени добитак текуће године	2.612	3.511
Укупно:	210.438	140.256

Основни капитал, у износу од 11.210 хиљада динара, односи се у целости на државни капитал.

У поступку ревизије је утврђено да је основни капитал, евидентиран у пословним књигама и исказан у финансијским извештајима Друштва, усаглашен са основним капиталом који је прописан одредбом члана 9 Одлуке о изменама и допунама Оснивачког акта Друштва и који је уписан у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре.

Статутарне и друге резерве, у износу од 1.965 хиљада динара, односе се на издвајања за статутарне резерве које су формиране по основу одлука о расподели добити донетих од стране Скупштине Друштва у претходним годинама.

Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме, у износу од 149.299 хиљада динара, односе се на повећања вредности земљишта (износ од 5.360 хиљада динара), грађевинских објеката (износ од 67.037 хиљада динара) и постројења и опреме (износ од 14.328 хиљада динара) у укупном износу од 86.725 хиљада динара, као резултат ревалоризације основних средстава по основу извршене процене фер вредности непокретности Друштва на дан 31. децембар 2022. године (Веза, *Напомена 3.2.1.1*), а у складу са усвојеним моделом накнадног вредновања некретнина постројења и опреме.

Нераспоређени добитак ранијих година, исказан је у износу од 45.352 хиљаде динара.

Нераспоређени добитак текуће године, у износу од 2.612 хиљада динара, односи се на исказани износ нето добитка у Билансу успеха за период од 1. јануара до 31. децембра 2023. године.

Расподела и уплата добити остварене у пословној 2021. и 2022. години у буџет Републике Србије

Одредбом члана 16 став 2 Закона о буџету Републике Србије за 2022. годину²⁶ прописано је да су привредна друштва чији је оснивач Република Србија или у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најкасније до 30. новембра текуће буџетске године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну за 2021. годину, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва.

Скупштина Друштва је на седници одржаној 29. марта 2022. године донела Одлуку о расподели добити за 2021. годину број: 920, којом је уређено да ће се расподела добити за 2021. годину извршити тако што ће се 50% остварене добити у износу од 2.111 хиљада динара,²⁷ сагласно члану 16 став 3 Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину, употребити за финансирање инвестиција и да ће, уколико предлог не буде прихваћен од стране Владе Републике Србије, 50% остварене добити бити пренето у Буџет Републике Србије.

У поступку ревизије утврђено је да је Друштво, 29. новембра 2022. године, уплатило 50% остварене добити у износу од 2.111 хиљада динара у Буџет Републике Србије.

Скупштина Друштва је на седници одржаној 22. новембра 2022. године донела Одлуку о расподели добити за 2021. годину број: 2748, којом је уређено да ће се, на основу извештаја Државне ревизорске институције број: 400-805/2022-06/10 од 26. октобра 2022. године, утврђена добит за 2021. годину у износу од 10.083 хиљаде динара (након обрачуна пореза на добит по стопи од 15%, нето добит је утврђена у износу од 8.570 хиљада динара), расподелити тако што ће се 50% остварене нето добити у износу од 4.285 хиљада динара пренети у Буџет Републике Србије.

²⁶ „Службени гласник РС“, бр. 110/21 и 125/22

²⁷ Сразмерни износ добити који је Друштво, у складу са законом, дужно да уплати у буџет Републике Србије, Друштво је израчунало тако што је на остварену нето добит у 2021. години у износу од 4.222 хиљаде динара применило стопу од 50%.

У поступку ревизије утврђено је да је Друштво, 29. новембра 2022. године, на основу извештаја Државне ревизорске институције број: 400-805/2022-06/10 од 26. октобра 2022. године, којим је утврђена добит за 2021. годину у износу од 10.083 хиљаде динара (након обрачуна пореза на добит по стопи од 15%, нето добит је утврђена у износу од 8.570 хиљада динара) уплатило 50% остварене добити у износу од 4.285 хиљада динара у Буџет Републике Србије.

Одредбом члана 16 ст. 2 и 3 Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину²⁸ прописано је да су привредна друштва чији је оснивач Република Србија или у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најкасније до 30. новембра текуће буџетске године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну за 2022. годину, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва, као и да изузетно, уз сагласност Владе, обавезу по основу уплате добити нема субјект који донесе одлуку да из добити покрије губитак или повећа капитал или средства употреби за финансирање инвестиција.

Скупштина Друштва је на седници одржаној 9. марта 2023. године донела Одлуку о расподели добити за 2022. годину број: 649, којом је уређено да ће се расподела добити за 2022. годину извршити тако што ће се 50% остварене добити у износу од 2.874 хиљаде динара,²⁹ сагласно члану 16 став 3 Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину, употребити за финансирање инвестиција и да ће, уколико предлог не буде прихваћен од стране Владе Републике Србије, 50% остварене добити бити пренето оснивачу у Буџет Републике Србије.

У поступку ревизије утврђено је да је Друштво, 30. августа 2024. године (након 274 дана од предвиђеног рока), уплатило 50% остварене добити у износу од 2.874 хиљаде динара у Буџет Републике Србије.

Откривена неправилност: Друштво је, са закашњењем од 274 дана у односу на прописани рок, уплатило у Буџет Републике Србије 50% остварене добити у пословној 2022. години у износу од 2.874 хиљаде динара, што није у складу са чланом 16 став 2 Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину.

Ризик: Неизвршавањем обавеза према оснивачу у прописаном року, настаје ризик од незаконитог поступања.

Препорука број 7: Препоручујемо Друштву да у законски предвиђеном року врши уплате сразмерног дела добити у буџет Републике Србије.

3.2.1.12. Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе, на дан 31. децембар 2023. године, исказане су у износу од 15.235 хиљада динара (на дан 31. децембар 2022. године исказане су у износу од 5.725 хиљада динара) и обрачунате су по основу опорезиве привремене разлике између књиговодствене вредности средстава и њихове пореске основице, а која се односи на разлику између садашње вредности основних средстава исказане у књиговодству на дан 31. децембар 2023. године (167.978 хиљада динара) и садашње вредности основних средстава утврђене према пореским прописима (66.414 хиљада динара) која износи 101.564 хиљаде динара, на коју је примењена прописана пореска стопа пореза на добит од 15%.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност одложених пореских обавеза у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

²⁸ „Службени гласник РС“, бр. 138/22 и 75/23

²⁹ Сразмерни износ добити који је Друштво, у складу са законом, дужно да уплати у буџет Републике Србије, Друштво је израчунало тако што је остварену нето добит у 2022. години у износу од 3.511 хиљада динара увећало за износ обрачунатих одложених пореских расхода периода у износу од 2.237 хиљада динара и на тако добијени износ од 5.748 хиљаде динара применило стопу од 50%.

3.2.1.13. Примљени аванси, депозити и кауције

Примљени аванси, депозити и кауције, на дан 31. децембар 2023. године, исказани су у износу од 1.952 хиљаде динара (на дан 31. децембар 2022. године исказани су у износу од 2.594 хиљаде динара) и односе се на примљене авансе у износу од 1.160 хиљада динара од Казнено-поправног завода у Сомбору и у износу од 794 хиљаде динара од Аутономне Покрајине Војводине – Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство Нови Сад за реализацију активности контроле плодности обрадивог пољопривредног земљишта по основу Анекса уговора број: 104-401-8421/2023-I од 30. октобра 2023. године (износ од две хиљаде динара односи се на умањење – приходовање примљених аванса из ранијег периода за које је процењено да неће доћи до трансфера средстава за измирење обавеза по том основу).

На основу узорковане документације и спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност примљених аванса, депозита и кауција у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.14. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања, на дан 31. децембар 2023. године, исказане су у износу од 9.037 хиљада динара и односе се на:

Табела број 16: Структура обавеза из пословања

Назив	-у хиљадама динара-	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Добављачи у земљи	7.975	12.838
Добављачи у иностранству	1.056	-
Остале обавезе из пословања	6	-
Укупно:	9.037	12.838

Табела број 17: Преглед највећих износа обавеза према добављачима у земљи на дан 31. децембар 2023. године

Назив добављача	-у хиљадама динара-	
	Износ	
„Advance Seed“ д. о. о. Нови Сад – у стећају	2.668	
ЗЗ „Агро Дунав“ Каравуково	1.994	
„Бц дорадни центар“ Кула	514	
„Бањанац“ д. о. о. Горњи Милановац	276	
„Млаке“ д. о. о. Сомбор	274	
„Електрон ДТМ“ д. о. о. Трстеник	258	
„LTM Animal Trade“ д. о. о. Zмајево	233	
„НИС“ а. д. Нови Сад	218	
ЈКП „Енергана“ Сомбор	204	
„Монд“ д. о. о. Нови Сад	144	
ЈП „Пошта Србије“ Београд	126	
„Хладњача Апатин“ д. о. о. Апатин	124	
„Ноуа V.S“ д. о. о. Кељбија	123	
Остали добављачи	819	
Укупно:	7.975	

Обавезе према добављачима у иностранству, у износу од 1.056 хиљада динара, у целости се односе на набавку уређаја за резање папира од добављача „Eurocop“ д. о. о. Sveta Nedelja, Hrvatska.

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво пре састављања финансијских извештаја за 2023. годину, путем ИОС образаца, извршило усаглашавање обавеза према добављачима.

Поред тога, у поступку ревизије је утврђено да Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину обелоданило број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза.

Одредбом члана 22 става 4 тачка 2) Закона о рачуноводству прописано је да су сва правна лица и предузетници који састављају Напомене уз финансијске извештаје дужни да у том извештају у вези са неусаглашеним обавезама обелодане број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза.

Откривена неправилност: Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину обелоданило број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза, што није у складу са чланом 22 став 4 тачка 2) Закона о рачуноводству.

Ризик: Неусаглашене обавезе указују на ризик од постојања обавеза у износима различитим у односу на стање исказано у пословним књигама.

Препорука број 8: Препоручујемо Друштву да у Напоменама уз финансијске извештаје врши прописана обелодањивања у вези са неусаглашеним обавезама.

3.2.1.15. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе, на дан 31. децембар 2023. године, исказане су у износу од 11.749 хиљада динара и односе се на:

Табела број 18: Структура осталих краткорочних обавеза

Назив	-у хиљадама динара-	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Остале обавезе из специфичних послова	-	9
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада	2.521	4.169
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	-	535
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	-	1.172
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	-	898
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају	112	104
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	-	38
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају	-	23
Обавезе према запосленима	178	134
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	-	30
Остале обавезе	1.715	12
Обавезе за порез на додату вредност по основу разлике обрачунатог ПДВ и претходног пореза	7.223	4.659
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	-	23
Укупно:	11.749	11.806

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност осталих краткорочних обавеза у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.16. Краткорочна пасивна временска разграничења

Краткорочна пасивна временска разграничења, на дан 31. децембар 2023. године, исказана су у износу од 52 хиљаде динара (на дан 31. децембар 2022. године исказана су у износу од 133 хиљаде динара) и у целости се односе на остала пасивна временска разграничења (разграничени ПДВ по основу евидентираног мањка) (Веза, *Напомена 3.2.2.15*).

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност краткорочних пасивних временских разграничења у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2. Биланс успеха

3.2.2.1. Приходи од продаје робе

Приходи од продаје робе су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од 532 хиљаде динара (нису били исказани у 2022. години) и у целости се односе на приходе од продаје робе (кромпир, кошнице, ђубриво и препарати) купцу ЗЗ „Агродунав“ Каравуково.

На основу узорковане документације и спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност прихода од продаје робе у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.2. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од 158.011 хиљада динара и односе се на:

Табела број 19: Структура прихода од продаје производа и услуга

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023.	2022.
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	157.821	123.933
Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	190	253
Укупно:	158.011	124.186

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту, у износу од 157.821 хиљаде динара, односе се на:

Табела број 20: Структура прихода од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

Врста прихода	-у хиљадама динара-	
	Износ	
Приходи од продаје производа у промету на велико – општа стопа	37	
Приходи од продаје производа у промету на велико – посебна стопа	16.308	
Приходи од фито сертификата	3.569	
Приходи од апробација	30.964	
Приходи од саветодавства	8.814	
Приходи од ПИС-а	5.012	
Приходи од програма мера	2.691	
Приходи од спровођења ГОП-а у сточарству	372	
Приходи од продаје услуга – општа стопа	29.305	
Приходи од етикета	39.870	
Приходи од огледа	7.168	
Приходи од сточарства	1.853	
Приходи од хемијске лабораторије	939	

-у хиљадама динара-

Врста прихода	Износ
Приходи од семенске лабораторије	6.940
Приходи од анализа здравствене исправности	3.979
Укупно:	157.821

Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту, у износу од 190 хиљада динара, односе се на купце „Limagrain“ из Републике Чешке у износу од 111 хиљада динара и на „Lidea Seeds“ из Француске у износу од 79 хиљада динара.

На основу узорковане документације и спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност прихода од продаје производа и услуга у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.3. Повећање вредности залиха недовршених и готових производа

Повећање вредности залиха недовршених и готових производа је, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказано у износу од 2.100 хиљада динара (у 2022. години исказано је смањење вредности залиха недовршених и готових производа у износу од 2.469 хиљада динара) и односи се на износ повећања залиха недовршене производње исказаних на крају извештајног периода у односу на износ исказан на почетку извештајног периода.

У поступку ревизије је утврђено да су приходи од повећања вредности залиха недовршених и готових производа више исказани за 390 хиљада динара (Веза, Напомена 3.2.1.4).

3.2.2.4. Остали пословни приходи

Остали пословни приходи су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од 9.038 хиљада динара и односе се на:

Табела број 21: Структура осталих пословних прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2023.	2022.
Приход по основу условљених донација	-	12.733
Приходи од донација, дотација, субвенција и сл. из републичког буџета	-	28.640
Приходи од донација, дотација, субвенција и сл. из буџета аутономне покрајине или локалне самоуправе	959	367
Приходи од донација, дотација и сл. од иностраних влада и међународних организација	7.956	-
Приходи од донација, дотација и сл. од домаћих привредних друштава, предузетника и других правних лица	95	-
Приходи од закупа	28	-
Укупно:	9.038	41.740

Приходи од донација, дотација, субвенција и сл. из буџета аутономне покрајине или локалне самоуправе, у износу од 959 хиљада динара, односе се на средства примљена од Аутономне покрајине Војводине – Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство по основу Уговора за набавку опреме, машина и одржавање објеката који се користе за обављање саветодавних послова у 2023. години број: 104-401-9780/2023-01 од 7. новембра 2023. године.

Приходи од донација, дотација и сл. од иностраних влада и међународних организација, у износу од 7.956 хиљада динара, односе се на средства донације примљена од „European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency“ по основу Уговора о донацији из јуна

2023. године у вези са спровођењем пројекта „Horizon“. Ради се о међународном пројекту у који су укључена привредна друштва и институције из више земаља, а који се односи на обнову дунавских мочвара и поплавних равница кроз спровођење различитих активности које обавља и Друштво. За пројекат су одређена средства за Друштво у укупном износу од 98.350 евра, од којих је износ од 67.903,65 евра, односно 7.957 хиљада динара уплаћен Друштву 21. јуна 2023. године. Предвиђено је да пројекат траје четири године, а по основу активности које Друштво спроводи у оквиру пројекта достављају се периодични извештаји о утрошеним средствима.

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво поднело извештај о утрошеним средствима за период од 1. јуна 2023. године до 31. маја 2024. године у укупном износу одобрених трошкова од 30.706,84 евра.

Параграфом 23.14 Одељка 23 Приход, МСФИ за МСП, захтевано је да када се резултат неке трансакције која укључује пружање услуга може поуздано измерити, приход повезан са том трансакцијом се признаје према степену довршености те трансакције на крају извештајног периода (понекад се ово назива метод процента довршености).

Параграфом 24.4 (б) Одељка 24 Државна давања,³⁰ МСФИ за МСП, захтевано је да ентитет треба да признаје државна давања тако да се давања која намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима признају као приход само када се испуне услови у вези са резултатима.

Одредбама члана 25 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у појединачним финансијским извештајима, мала и средња правна лица, примењују МСФИ за МСП.

На основу наведеног, у поступку ревизије је утврђено да Друштво није у финансијским извештајима за 2023. годину разграничило, према степену довршености активности и будућих резултата, приходе по основу средстава примљених из донације у вези са међународним пројектом „Horizon“, који је започет у јуну 2023. године и траје четири године, због чега су више исказани приходи, а мање обавезе (пасивна временска разграничења) и због чега се нисмо уверили у исказану вредност прихода од донација у 2023. години.

Откривена неправилност: Друштво није у финансијским извештајима за 2023. годину разграничило, према степену довршености активности и будућих резултата, приходе по основу средстава примљених из донације у вези са међународним пројектом „Horizon“, који је започет у јуну 2023. године и траје четири године, што није у складу са захтевима параграфа 23.14 Одељка 23 Приход и параграфа 24.4 (б) Одељка 24 Државна давања, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству, због чега изражавамо резерву на исказану вредност прихода од донација, дотација и сл. од иностраних влада и међународних организација у износу од 7.956 хиљада динара.

Ризик: Уколико Друштво не врши признавање прихода од државних давања у складу са захтевима рачуноводствених стандарда, јавља се ризик од неправилно утврђене финансијске позиције и резултата пословања.

Препорука број 9: Препоручујемо Друштву да признавање прихода од давања које намеће примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима врши у складу са захтевима рачуноводствених стандарда.

Приходи од донација, дотација и сл. од домаћих привредних друштава, предузетника и других правних лица, у износу од 95 хиљада динара, односе се на вредност достављеног семена

³⁰ Параграфом 24.1 Одељка 24 – Државна давања, дефинисано је да је државно давање помоћ државе у облику преноса ресурса ентитету по основу испуњених одређених услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности ентитета, а у параграфу 3 МРС 20 – Рачуноводствено обухватање државних давања и обелодањивање државне помоћи дефинисано је да се значење термина држава односи на владу, државне агенције и слична тела било да су локална, национална или интернационална.

потребног за извођење огледа и то од следећих наручилаца: Институт за кукуруз „Земун Поље“ Београд у износу од 48 хиљада динара, „Savacoop“ д. о. о. Нови Сад у износу од 42 хиљаде динара и „НСАГРО – ИНГ“ д. о. о. Нови Сад у износу од пет хиљада динара.

Приходи од закупа, у износу од 28 хиљада динара, односе се на приход остварен од Агенције за безбедност саобраћаја по основу давања пословног простора у закупу.

3.2.2.5. Набавна вредност продате робе

Набавна вредност продате робе је, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказана у износу од 532 хиљаде динара (у 2022. години исказана је у износу од 223 хиљаде динара) и односи се на набавну вредност продате робе купцу 33 „Агродунав“ Каравуково (Веза, Напомена 3.2.2.1).

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана набавна вредност продате робе у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.6. Трошкови материјала, горива и енергије

Трошкови материјала, горива и енергије су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од 42.986 хиљада динара и односе се на:

Табела број 22: Структура трошкова материјала, горива и енергије

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023.	2022.
Трошкови материјала за израду	25.385	29.901
Трошкови осталог материјала (режијског)	5.520	2.561
Трошкови горива и енергије	10.863	9.230
Трошкови резервних делова	635	408
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	583	894
Укупно:	42.986	42.994

Трошкови материјала за израду, у износу од 25.385 хиљада динара, односе се на набавке ђубрива, хербицида, хемикалија за лабораторију, средстава за заштиту биља за огледе, материјала за издавање сертификата, пољопривредног семена и др. по рачунима више добављача.

Трошкови осталог материјала (режијског), у износу од 5.520 хиљада динара, односе се на трошкове осталог материјала у износу од 2.859 хиљада динара, трошкове ХТЗ опреме у износу од 686 хиљада динара, трошкове набавке тонера у износу од 625 хиљада динара, трошкове резервних делова у износу од 624 хиљаде динара, трошкове канцеларијског материјала у износу од 494 хиљаде динара, трошкове материјала за одржавање хигијене у износу од 215 хиљада динара и трошкове алата и инвентара у износу од 17 хиљада динара.

Трошкови горива и енергије, у износу од 10.863 хиљаде динара, односе се на трошкове горива за возила у износу од 7.273 хиљаде динара, трошкове електричне енергије у износу од 2.107 хиљада динара, трошкове грејања у износу од 1.404 хиљаде динара, трошкове погонског горива (угаљ, нафта и нафтни деривати, гас) у износу од 67 хиљада динара и трошкове мазива у износу од 12 хиљада динара.

Трошкови резервних делова, у износу од 635 хиљада динара, односе се на резервне делове за одржавање путничких и теретних возила и радних машина.

Трошкови једнократног отписа алата и инвентара, у износу од 583 хиљаде динара, односе се на трошкове ситног инвентара који се у целости отписује приликом стављања у употребу.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност трошкова материјала, горива и енергије у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.7. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од 61.309 хиљада динара и односе се на:

Табела број 23: Структура трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023.	2022.
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	47.909	50.225
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	7.265	8.075
Трошкови накнада по уговору о делу	-	821
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	1.755	3.154
Остали лични расходи и накнаде	4.380	5.038
Укупно:	61.309	67.313

Права, обавезе и одговорности из радног односа у Друштву уређени су у складу са одредбама Колективног уговора код послодавца број: 2331 од 4. октобра 2022. године, који је усвојила Скупштина Друштва доношењем Одлуке о усвајању колективног уговора број: 2334 од 4. октобра 2022. године, Правилника о организацији и систематизацији послова број: 2647 од 31. децембра 2015. године и уговора о раду закључених са запосленима.

Зараде, накнаде зарада и друга примања запослених утврђују се у складу са одредбама чл. 63–83 Колективног уговора код послодавца. Зарада запослених састоји се од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду. Зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји се од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде.

Основна зарада се утврђује на основу услова утврђених правилником потребних за рад на пословима за које је запослени закључио уговор о раду и времена проведеног на раду, док се радни учинак одређује на основу квалитета и обима обављеног посла, као и односа према радним обавезама. Цена рада за радна места код послодавца утврђује се множењем броја бодова и утврђене вредности бода која износи 42 динара.

Оцена радног учинка запосленог изражава се процентом у односу на основну зараду запосленог и може износити до +30%.

Запослени има право на увећану зараду и то:

- за рад на дан празника који је нерадан дан – 110% од основице;
- за рад ноћу, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде – 26% од основице;
- за прековремени рад – 26% од основице;
- по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца – најмање 0,4% од основице.

При обрачуна минувог рада рачуна се и време проведено у радном односу код послодавца претходника, као и повезаних лица са послодавцем у складу са законом.

Ако су се истовремено стекли услови по више утврђених основа, проценат увећане зараде не може бити нижи од збира процената по сваком од основа увећања.

У складу са резултатима пословања, зарада се може повећати или смањити уколико се створе могућности, а може се извршити и исплата разлике у плати у складу са расположивим средствима.

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Минимална зарада одређује се на основу минималне цене рада утврђене у складу са законом, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се плаћају из зараде. Послодавац је дужан да минималну зараду исплати запосленом у висини која се одређује на основу одлуке о минималној цени рада која важи за месец у којем се врши исплата. Запослени који прима минималну зараду има право на увећану зараду, накнаду трошкова и друга примања која се сматрају зарадом у складу са законом. Основица за обрачун увећане зараде је минимална зарада запосленог. Минимална цена рада утврђује се одлуком социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије. Одлука о висини минималне цене рада објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Накнаду зараде запослени остварује у складу са одредбама Закона о раду.

Послодавац има обавезу да исплати запосленом накнаду за исхрану у току рада (топли оброк) за сваки радни дан у висини која износи 20% од просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

Регрес за коришћење годишњег одмора се исплаћује до висине просечне месечне бруто зараде у привреди у Републици Србији према последњем објављеном податку.

Зарада Директора Друштва се утврђује на исти начин као и за остале запослене у Друштву и утврђена је по основу Уговора број: 3137/2018 од 31. децембра 2018. године.

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво у 2023. години вршило обрачун увећане зараде по основу времена проведеног на раду (минули рад) на основицу коју чини основна зарада, као и на основице које нису предвиђене Законом о раду – накнада зараде за време одсуствовања са рада (годишњи одмор и дан празника који је нерадни дан) и увећана зарада за прековремени рад).

Одредбама чл. 106 и 107 Закона о раду прописано је да се зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде, а да се основна зарада одређује на основу услова, утврђених правилником, потребних за рад на пословима за које је запослени закључио уговор о раду и времена проведеног на раду.

Одредбама члана 108 став 1 тачка 4) и став 5 Закона о раду прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца (минули рад) – најмање 0,4% од основице, као и да основицу за обрачун увећане зараде чини основна зарада утврђена у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Откривена неправилност: Друштво је у 2023. години вршило обрачун увећане зараде по основу времена проведеног на раду (минули рад) на основице које нису предвиђене Законом о раду – накнада зараде за време одсуствовања са рада (годишњи одмор и дан празника који је нерадни дан) и увећана зарада за прековремени рад, што није у складу са одредбом члана 108 став 5 Закона о раду.

Ризик: Непридржавањем законских прописа приликом обрачуна зараде, настаје ризик од непрописног обрачуна зараде и стварања неоснованог трошка.

Препорука број 10: Препоручујемо Друштву да обрачун увећане зараде по основу времена проведеног на раду врши применом прописане основице.

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво три пута у току 2023. године извршило обрачуне и исплате учешћа запослених у расподели добити и то:

- 3. априла 2023. године – у бруто износу од 2.730 хиљада динара, односно у нето износу од 1.769 хиљада динара, по основу Одлуке о расподели добити за 2022. годину број: 649 коју је 9. марта 2023. године донела Скупштина Друштва, а којом је уређено да се остатак остварене нето добити за 2022. годину у износу од 2.730 хиљада динара расподели за куповину основних средстава, инвестиционо одржавање и исплату запосленима по основу учешћа у добити у привредном друштву;
- 10. августа 2023. године – у бруто износу од 4.200 хиљада динара, односно нето износу од 2.722 хиљаде динара, по основу Одлуке коју је 10. августа 2023. године донео Директор Друштва, а којом је уређено да се расподељује добит из ранијих периода у максималном износу од 4.200 хиљада динара;
- 30. новембра 2023. године – у бруто износу од 4.300 хиљада динара, односно нето износу од 2.786 хиљада динара, по основу Одлуке број: 2806 коју је 29. новембра 2023. године донела Скупштина Друштва, а којом је уређено да се распоређује добит из ранијих периода у максималном износу од 4.300 хиљада динара.

Одредбом члана 200 тачка б) Закона о привредним друштвима прописано је да Скупштина друштва одлучује о расподели добити и начину покрића губитака, укључујући и одређивање дана стицања права на учешће у добити и дана исплате учешћа у добити члановима друштва.

Одредбама члана 15 Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Друштва уређено је да Директор предлаже доношење одлука из делокруга Скупштине Друштва и да их спроводи. Исто је прописано и одредбама члана 21 Статута Друштва.

На основу наведеног, утврђено је да Одлука, коју је 10. августа 2023. године донео Директор Друштва, а којом је уређено да се расподељује добит из ранијих периода у максималном износу од 4.200 хиљада динара, није донета у складу са законом.

Према објашњењу одговорног лица, правни основ по којем је остварено право запослених на учешће у добити је члан 14 Закона о раду (могућност да се одлуком послодавца утврди учешће запосленог у добити) и члан 21 Статута Друштва (прописане надлежности директора друштва), као и да су исплате извршене сразмерно доприносу радника.

На основу претходно наведеног, утврђено је да Директор Друштва нема овлашћење доношења одлуке о расподели добити, јер таква могућност није прописана Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Друштва и Статутом Друштва, а такође, ни одредбама Закона о привредним друштвима које се односе на надлежности директора.

На основу свега наведеног, Директор Друштва је 10. августа 2023. године донео Одлуку о расподели добити запосленима у бруто износу од 4.200 хиљада динара, иако није надлежан за доношење такве одлуке према одредбама Оснивачког акта Друштва и Закона о привредним друштвима.

Откривена неправилност: Директор Друштва је 10. августа 2023. године донео Одлуку о расподели добити запосленима у бруто износу од 4.200 хиљада динара, иако није надлежан за доношење такве одлуке, што није у складу са одредбама члана 15 Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Друштва, којима су уређене надлежности Директора Друштва, а у вези са одредбама Закона о привредним друштвима којима се уређују надлежности Скупштине и Директора друштва са ограниченом одговорношћу.

Ризик: Непридржавањем важећих законских прописа приликом исплате учешћа запослених у расподели добити, настаје ризик од непрописног поступања од стране органа управљања и руковођења Друштва.

Препорука број 11: Препоручујемо Друштву да исплате учешћа запослених у добити врши у складу са прописаним законским оквиром.

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво 11. јула 2023. године исплатило зараду обрачунату за јун 2023. године за једног запосленог у износу од 53.340 динара (са увећањем за минули рад у износу од 840 динара) са порезом и доприносима на терет запосленог (брuto зарада), односно у износу од 39.562,54 динара који је умањен за порез и доприносе на терет запосленог (нето зарада).

Одредбама члана 111 Закона о раду прописано је да запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду, да се минимална зарада одређује на основу минималне цене рада утврђене у складу са овим законом, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се плаћају из зараде, да је послодавац дужан да минималну зараду исплати запосленом у висини која се одређује на основу одлуке о минималној цени рада која важи за месец у којем се врши исплата, као и да запослени који прима минималну зараду има право на увећану зараду, накнаду трошкова и друга примања која се сматрају зарадом у складу са законом и да је основица за обрачун увећане зараде минимална зарада запосленог.

Поред тога, одредбама члана 112 и 113 Закона о раду прописано је да се минимална цена рада утврђује одлуком социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије и да се одлука о висини минималне цене рада објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Одлуком о висини минималне цене рада за период јануара-децембра 2023. године³¹ прописано је да минимална цена рада, без пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, за период јануара-децембра 2023. године износи 230 динара (нето) по радном часу.

С обзиром на то да је фонд могућих часова рада за јун 2023. године износио 176 сати, минимална нето зарада за овај месец је износила 40.480 динара, а минимална брuto зарада је износила 54.649 динара.

На основу наведеног, утврђено је да је Друштво зараду за једног запосленог за јун 2023. године исплатило у износу који је нижи од минималне зараде која је одређена на основу одлуке о минималној цени рада која је важила за 2023. годину.

Откривена неправилност: Друштво је зараду за једног запосленог за јун 2023. године исплатило у износу који је нижи од минималне зараде која је одређена на основу Одлуке Владе Републике Србије о минималној цени рада која је важила за 2023. годину, што није у складу са одредбама члана 111 Закона о раду.

Ризик: Непридржавањем законских прописа и прописаних ограничења приликом обрачуна и исплате зарада, настаје ризик од непрописног обрачуна зарада и могућност настанка судских спорова.

Препорука број 12: Препоручујемо Друштву да обрачун и исплату зарада врши у складу са ограничењима прописаним законом којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа.

Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора, у износу од 1.755 хиљада динара, највећим делом се односе на исплату отпремнине при одласку у пензију у износу од 1.678 хиљада динара (брuto износ отпремнине).

Одредбама члана 78 став 1 Колективног уговора код послодавца уређено је да је послодавац дужан да, у складу са општим актом, исплати запосленом отпремнину при одласку у пензију најмање у висини две просечне зараде, а највише пет просечних зарада запосленог.

³¹ „Службени гласник РС“, број 105/22

Остали лични расходи и накнаде, у износу од 4.380 хиљада динара, односе се на:

Табела број 24: Преглед осталих личних расхода и накнада

-у хиљадама динара-

Назив	2023.
Солидарна помоћ запосленима	73
Накнаде трошкова смештаја и исхране на службеном путу	378
Накнада трошкова дневница на службеном путу	812
Накнада у вези извршења обавезе запошљавања особа са инвалидитетом	688
Накнада трошкова запосленима за долазак и одлазак са рада	1.474
Остале накнаде трошкова запосленима	955
Укупно:	4.380

Солидарна помоћ запосленима, у износу од 73 хиљаде динара, исплаћена је у складу са чланом 78 Колективног уговора код послодавца, којим се уређују друга примања запослених.

Накнаде трошкова смештаја и исхране на службеном путу исплаћене су у износу од 378 хиљада динара, а накнаде трошкова дневница на службеном путу исплаћене су у износу од 812 хиљада динара.

Одредбама члана 77 став 1 тачка 2) и 3) Колективног уговора код послодавца уређено је да запослени има право на накнаду трошкова за време проведено на службеном путу у земљи и на службеном путу у иностранству.

Накнада у вези извршења обавезе запошљавања особа са инвалидитетом, у износу од 688 хиљада динара, односи се на износ средстава која је послодавац дужан да плати уколико не запосли особе са инвалидитетом, а у складу са одредбама члана 20 и 26 Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом.³²

Накнада трошкова запосленима за долазак и одлазак са рада, у износу од 1.474 хиљаде динара, исплаћена је запосленима у складу са одредбом члана 77 став 1 тачка 1) Колективног уговора код послодавца којом је уређено да запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада до висине цене превозне карте, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Друштво не користи неопорезиви износ приликом обрачуна пореза на накнаде трошкова превоза на радно место и са радног места, односно порез по стопи од 10%, у складу са Законом о порезу на доходак грађана, обрачунава се и плаћа на целокупан износ путних трошкова који припадају запосленима. Такође, Друштво врши обрачун накнаде трошкова превоза на радно место и са радног места запосленима сразмерно броју дана колико су запослени радили.

Остале накнаде трошкова запосленима, у износу од 955 хиљада динара, односе се на друге накнаде трошкова исплаћене запосленима.

Примена одредби Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору

Одредбама члана 1 став 1 Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору³³ прописано је да се овим законом одређује максимална зарада у јавном сектору и то, између осталог, у јавним предузећима чији је оснивач Република Србија, као и правним лицима над којима Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору.

Одредбама члана 2 став 1 овог Закона је прописано да максимална зарада у јавном сектору не може бити већа од износа који се добија множењем највећег коефицијента за

³² „Службени гласник РС“, бр. 36/09, 32/13 и 14/22 - др. закон

³³ „Службени гласник РС“, број 93/12

положај, утврђеног законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника и основице утврђене законом о буџету за текућу годину, а ставом 2 је прописано да се зарадом сматра основна зарада, део зараде за радни учинак, накнада трошкова за исхрану у току рада, накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора, у складу са законом о раду, као и друга примања која у складу са законом којим се уређује рад чине зараду.

Поред тога, одредбама члана 4 и 5 истог Закона је прописано да запослени има право на увећану зараду по основу времена проведеног на раду за сваку годину рада остварену у радном односу у износу од 0,4% од основне зараде и да се износ максималне зараде може увећати само по основу времена проведеног на раду.

Одредбама члана 13 став 3 Закона о платама државних службеника и намештеника³⁴ прописано је да највећи коефицијент за положај има прва група положаја и да он износи девет, а одредбама члана 10 став 1 алинеја 13 Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину³⁵ прописано је да је за државне службенике и намештенике утврђена основица за обрачун и исплату плата у нето износу од 26.227,15 динара са припадајућим порезом и доприносима за обавезно социјално осигурање.

У складу са наведеним, максимална зарада у јавном сектору за 2023. годину не може бити већа од 236.044,35 динара у нето износу, односно 336.725,18 динара са припадајућим порезом и доприносима за обавезно социјално осигурање (брuto износ).

У поступку ревизије је утврђено да Предузеће није прекорачило максималну зараду у јавном сектору у 2023. години.

Усклађеност броја новозапослених у Друштву са чланом 27к Закона о буџетском систему

На дан 31. децембар 2023. године, Друштво је имало 27 запослених лица, од којих је 20 запослених лица у радном односу на неодређено време и седам запослених лица на одређено време (са једним запосленим на одређено време је споразумно раскинут радни однос на крају октобра 2023. године).

Одредбама члана 27к став 1 Закона о буџетском систему прописано је да је, у периоду од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2026. године, корисницима јавних средстава дозвољено да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника до 70% укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било ком основу у претходној календарској години (умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника у тој календарској години), док о пријему новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника изнад тог процента одлучује тело Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства.

У поступку ревизије утврђено је да у току 2023. године Предузеће није вршило пријем у радни однос на неодређено време.

Одредбама члана 27к ст. 4 и 5 Закона о буџетском систему прописано је да, почев од 1. јануара 2021. године, укупан број запослених на одређено време (изузев у својству приправника), лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге, као и посредством агенције за привремено запошљавање и лица ангажованих по другим основама, код корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% укупног броја запослених на неодређено време, осим изузетно, уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење

³⁴ „Службени гласник РС“, бр. 62/06, 63/06 - испр., 115/06 - испр., 101/07, 99/10, 108/13, 99/14, 95/18 и 14/22

³⁵ „Службени гласник РС“, бр. 138/22 и 75/23

Министарства, као и да се у ово ограничење не убрајају лица у радном односу на одређено време ради замене одсутног запосленог до његовог повратка, лица радно ангажована посредством Националне службе за запошљавање у циљу спровођења мера активне политике запошљавања у складу са прописима који уређују област запошљавања (јавни радови и додатно образовање и обуке), лица ангажована ради реализације пројеката који се финансирају средствима Европске уније или средствима донација, уколико се накнаде за њихов рад, са припадајућим порезима и доприносима, финансирају из ових извора, као и лица ангажована од стране корисника програма обуке, акредитованих реализатора обуке који су уписани у Сталну листу предавача и других реализатора обука коју води Национална академија за јавну управу.

Такође, одредбама члана 27к став 6 Закона о буџетском систему прописано је да изузетно у односу на претходно наведене одредбе, корисник јавних средстава који има мање од 50 запослених на неодређено време може да има највише до седам запослених, односно ангажованих лица на одређено време.

У поступку ревизије је утврђено да је Предузеће, на дан 31. децембар 2023. године, имало прописан број запослених на одређено време, што је у складу са одредбама члана 27к ст. 4 и 6 Закона о буџетском систему.

3.2.2.8. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од 18.160 хиљада динара (у 2022. години исказани су у износу од 8.175 хиљада динара) и односе се на трошкове амортизације грађевинских објеката у износу 2.040 хиљада динара, трошкове амортизације постројења и опреме у износу од 15.506 хиљада динара, трошкове амортизације биолошких средстава у износу од 598 хиљада динара и трошкове амортизације нематеријалних улагања у износу од 16 хиљада динара.

Одредбом члана 8 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да правна лица, односно предузетници општим актом, у складу са овим законом, уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и правовремено откривање погрешно евидентираних пословних промена, уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, утврђују рачуноводствене политике, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промени, уређују кретање рачуноводствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду и књижење у пословним књигама.

Одредбом члана 21 став 5 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама за лице које примењује МСФИ за МСП од 7. јуна 2020. године, који се примењује у Друштву, предвиђено је да је за потребе обрачуна амортизације некретнина, постројења и опреме дат табеларни преглед са претпостављеним оквирним корисним веком трајања и распон стопа амортизације у зависности од врсте некретнина, постројења и опреме (Веза, *Напомена 3.1.3*) и да се у зависности од специфичности конкретне некретнине, постројења и опреме за свако појединачно средство утврђује процењени корисни век и одговарајућа стопа амортизације уз уважавање свих релевантних фактора (очекивани интензитет коришћења, физичко и технолошко старење, законска ограничења итд.) што се утврђује посебном одлуком о висини амортизационих стопа, која се доноси на основу поменутог Правилника.

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво вршило обрачун амортизације за 127 ставки постројења и опреме по стопама амортизације које се разликују у односу на стопе амортизације које су предвиђене Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама за лице које примењује МСФИ за МСП, који се примењује у Друштву.

У наставку наводимо преглед стопа амортизације које су предвиђене Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама за лице које примењује МСФИ за МСП, који се примењује у Друштву и које су примењене приликом обрачуна амортизације за 2023. годину.

Табела број 25: Преглед предвиђених и примењених стопа амортизације постројења и опреме

	Стопе амортизације (у %)		Број примењених стопа које нису предвиђене Правилником	
	Прописане рачуноводствен им политикама	Примењене приликом обрачуна амортизације		
1	Опрема (производна и преносна опрема и постројења)	5–20	3–20	3
2	Погонски и пословни инвентар (стројеви, алаги, транспортна средства и уређаји)	10–20	2,4–20	9
3	Намештај, пословни инвентар у трговини, угоститељству и туризму и сл.	10–20	1,1–12,5	73
4	Канцеларијска опрема	10–25	9,2	1
5	Путничка моторна возила, возила на моторни погон и прикључни уређаји	12,5–20	0,1–25	12
6	Рачунарска опрема, телекомуникациона опрема	20–33,33	2,1–20	29
			Укупно:	127

Откривена неправилност: Друштво је вршило обрачун амортизације за 127 ставки постројења и опреме по стопама амортизације које се разликују у односу на стопе амортизације које су предвиђене Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама за лице које примењује МСФИ за МСП, који се примењује у Друштву, што није у складу са одредбом члана 8 став 1 Закона о рачуноводству.

Ризик: Непридржавањем интерних општих рачуноводствених политика приликом обрачуна амортизације, настаје ризик од непрописне расподеле трошкова периода по основу употребе основних средстава.

Препорука број 13: Препоручујемо Друштву да обрачун амортизације врши коришћењем стопа амортизације предвиђених општим актом о рачуноводственим политикама.

Друштво је у 2023. години у пословним књигама евидентирало увећање вредности основних средстава по основу извршене процене фер вредности (Веза, *Напомена 3.2.1.1*).

Према захтевима параграфа 2.35 Одељка 2 Концепти и свеобухватни принципи, МСФИ за МСП, захтеви за признавање и одмеравање имовине, обавеза, прихода и расхода у стандарду МСФИ за МСП се базирају на свеобухватним принципима изведеним из пуних међународних стандарда финансијског извештавања, а у одсуству захтева у овом стандарду који се примењује посебно на трансакцију, други догађај или услов, параграф 10.4 даје упутство за расуђивање и параграф 10.5 установљава хијерархију коју ентитет треба да поштује у одлучивању о одговарајућој рачуноводственој политици у одређеним околностима, при чему други ниво те хијерархије захтева да ентитет сагледа дефиниције, критеријуме за признавање и концепте за одмеравање имовине, обавеза, прихода и расхода, као и свеобухватне принципе изнете у овом одељку.

Према захтевима параграфа 10.4, 10.5 и 10.6 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП, ако се овај рачуноводствени стандард не бави посебно трансакцијом, другим догађајем или условом, руководство ентитета треба да користи просуђивање при разради и примени рачуноводствене политике које за резултат има информације које су: релевантне за потребе доношења економских одлука од стране корисника финансијских извештаја и поуздане, у смислу да финансијски извештаји: верно представљају финансијску позицију, финансијске перформансе и токове готовине ентитета, одражавају економску суштину трансакција, других догађаја и околности, а не само њихов правни облик, да су неутрални, тј. лишени субјективности, да су „опрезни“, у смислу да не садрже непотребне ризике и да су потпуни у свим материјално значајним аспектима, а поред тога, при описаном просуђивању руководство разматра применљивост следећих извора према опадајућем

редоследу важности: захтева и упутстава из овог стандарда који се баве сличним и сродним питањима и дефиниција, критеријума за признавање и концепата одмеравања имовине, обавеза, прихода и расхода из Одељка 2 Концепти и свеобухватни принципи. Такође, при вршењу описаног просуђивања руководство може такође да разматра и захтеве и упутства из целокупног сета међународних стандарда финансијског извештавања која се баве сличним и повезаним питањима.

Другим речима, МСФИ за МСП стандард прво упућује на примену самог стандарда за поједину трансакцију, други догађај или услов, а потом на концепте и свеобухватне принципе уређене самим стандардом, при чему је дозвољено разматрање захтева и упутстава из целокупног сета међународних стандарда финансијског извештавања која се баве сличним и повезаним питањима. У овом конкретном случају, у вези са евидентирањем свођења књиговодствене вредности на фер вредност некретнина, постројења и опреме, ентитет може да користи и целокупни сет међународних стандарда финансијског извештавања, јер стандардима МСФИ за МСП нису уређена ова питања.

Према захтевима параграфа 35 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, када се нека некретнина, постројење и опрема процењују, књиговодствена вредност тог средства се коригује на ревалоризовани износ, а на дан ревалоризације, имовина се третира на један од следећих начина: бруто књиговодствена вредност средства се прерачунава на начин који је доследан ревалоризацији књиговодствене вредности тог средства (нпр. бруто књиговодствена вредност средства може да се прерачуна уз позивање на уочљиве тржишне податке или може да се прерачуна сразмерно промени књиговодствене вредности средства, а акумулирана амортизација на датум ревалоризације се прерачунава да би се изједначила разлика између бруто књиговодствене вредности средства и књиговодствене вредности средства након урачунавања акумулираних губитака по основу умањења вредности) или се акумулирана амортизација елиминише из бруто књиговодствене вредности средства.

Другим речима, свођење књиговодствене вредности на фер вредност може да се спроведе на два начина и то:

- пропорционалном корекцијом набавне вредности и исправке вредности, тако да садашња вредност буде једнака фер вредности и овај начин се примењује када првобитно процењени корисни век употребе средстава није промењен;
- корекцијом исправке вредности, тако што се исправка вредности елиминише у целини, а набавна вредност се своди на фер вредност и овај начин се примењује када се мења првобитно процењени корисни век употребе средстава.

Одредбама члана 25 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у појединачним финансијским извештајима, мала и средња правна лица, примењују МСФИ за МСП.

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво приликом свођења књиговодствене вредности на фер вредност користило први начин, односно извршило је пропорционалну корекцију набавне вредности и исправке вредности и определило се да неће мењати првобитно процењени корисни век употребе средстава приликом обрачуна амортизације.

Међутим, у поступку ревизије је утврђено да постоје средства код којих, приликом обрачуна амортизације, није могуће применити првобитно процењени корисни век употребе средстава, а то су средства која су књиговодствено отписана (садашња вредност износи нула) и средства код којих је истекао корисни век употребе средстава,³⁶ а још увек имају садашњу вредност.

³⁶ С обзиром на то да је Друштво приликом обрачуна амортизације имало и друге неправилности, као што је коришћење корисног века (стопа амортизације) који није прописан Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, као процењени корисни век у овом случају

Због наведеног, код свих средстава из помоћне књиге опреме коришћена је виша основица приликом обрачуна амортизације (пропорционално увећана набавна вредност), уместо да је код средстава код којих је међан првобитно утврђени корисни век коришћена нижа основица приликом обрачуна амортизације (процењена фер вредност), што је условило да трошкови амортизације исказани у финансијским извештајима за 2023. годину буду исказани у износу вишем за 8.979 хиљада динара.

У наредном упоредном прегледу наводимо трошкове амортизације обрачунате на кориговану набавну вредност као основицу и комбиновану основицу – коригована набавна вредност за средства набављена у 2023. години и за средства код којих је задржан првобитно процењени корисни век и процењена фер вредност за средства која су књиговодствено отписана (садашња вредност износи нула) и средства код којих је истекао корисни век употребе, а још увек имају садашњу вредност.

Табела број 26: Упоредни преглед износа амортизације обрачунате на коришћену основицу (кориговану набавну вредност) и основицу коју је Друштво требало да користи (комбиновану основицу)

-у хиљадама динара-

Опис групе опреме	Износ амортизације обрачунате на коришћену основицу	Износ амортизације обрачунате на комбиновану основицу	Разлика између амортизације обрачунате на коришћену и комбиновану основицу
Средства набављена у 2023. години	185	185	-
Средства код којих је задржан првобитно процењени корисни век	4.439	4.439	-
Књиговодствено отписана средства (садашња вредност износи нула)	8.320	1.199	7.121
Средства код којих је истекао корисни век употребе, а још увек имају садашњу вредност	2.562	704	1.858
Укупно:	15.506	6.527	8.979

На основу претходно наведеног, трошкови амортизације постројења и опреме, исказани у износу од 15.506 хиљада динара, више су исказани за 8.979 хиљада динара, због тога што Друштво приликом свођења књиговодствене вредности на фер вредност опреме није утврдило прописану основицу амортизације за средства код којих је промењен првобитно процењени корисни век употребе средстава.

У поступку ревизије је утврђено да је Друштво исказало трошкове амортизације биолошких средстава у износу од 598 хиљада динара и да је, у складу са захтевима рачуноводствених стандарда, одмеравање биолошких средстава требало да врши по фер вредности, при чему наведени трошак амортизације није требало да буде исказан (Веза, Напомена 3.2.1.2).

На основу свега наведеног, Друштво је више исказало трошкове амортизације и мање исказало основна средства у износу од 9.577 хиљада динара, због тога што приликом свођења књиговодствене вредности на фер вредност опреме није утврдило прописану основицу амортизације за средства код којих је промењен првобитно процењени корисни век употребе средстава и због тога што одмеравање биолошких средстава није вршило по фер вредности.

Откривена неправилност: Друштво је више исказало трошкове амортизације и мање исказало основна средства у износу од 9.577 хиљада динара, због тога што приликом свођења књиговодствене вредности на фер вредност опреме није утврдило прописану основицу амортизације за средства код којих је промењен првобитно процењени корисни век употребе

(ради изводљивости квантификације грешке) сматраће се корисни век који произилази из стварно коришћених стопа амортизације приликом обрачуна.

средстава и због тога што одмеравање биолошких средстава није вршило по фер вредности, што није у складу са захтевима параграфа 35 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема и параграфа 34.4 и 34.8 Одељка 34 Специјализоване активности, МСФИ за МСП, а у вези са захтевима параграфа 2.35 Одељка 2 Концепти и свеобухватни принципи, захтевима параграфа 10.4, 10.5 и 10.6 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП и чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству.

Ризик: Свођењем књиговодствене вредности на фер вредност и одмеравање имовине које није у складу са захтевима рачуноводствених стандарда, настаје ризик од погрешног приказивања информација у финансијским извештајима.

Препорука број 14: Препоручујемо Друштву да у складу са захтевима рачуноводствених стандарда изврши одговарајуће корекције у пословним књигама и да у финансијским извештајима за 2024. годину искаже исправну вредност основних средстава и трошкова амортизације.

3.2.2.9. Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од 30.844 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 27: Структура трошкова производних услуга

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023.	2022.
Трошкови услуга на изради учинака	15.551	-
Трошкови транспортних услуга	2.602	2.420
Трошкови услуга одржавања	9.192	6.923
Трошкови закупа	1	-
Трошкови сајмова	-	26
Трошкови рекламе и пропаганде	3.073	321
Трошкови осталих производних услуга	425	16.609
Укупно:	30.844	26.299

Трошкови услуга на изради учинака, у износу од 15.551 хиљаде динара, односе се на трошкове настале према трећим лицима за потребе одржавања огледа и припреме земљишта на пољима и воћњацима (у највећем делу се односе на добављача ЗЗ „Агродунав“ Каравуково).

Трошкови транспортних услуга, у износу од 2.602 хиљаде динара, највећим делом се односе на трошкове ПТТ услуга исказане према добављачу ЈП „Пошта Србије“.

Трошкови услуга одржавања, у износу од 9.192 хиљаде динара, односе се на трошкове одржавања основних средстава и опреме Друштва (одржавање објеката и поправка машина).

Трошкови закупа, у износу од једне хиљаде динара, односе се на трошкове исказане према ЈКП „Паркинг сервис“ Београд.

Трошкови рекламе и пропаганде, у износу од 3.073 хиљаде динара, односе се на трошкове рекламе и пропаганде у земљи у износу од 2.949 хиљада динара (исказани у износу од 1.574 хиљаде динара према добављачу Новинско-издавачко друштво компанија „Новости“ а. д. Београд) и на трошкове рекламе у иностранству у износу од 124 хиљаде динара.

Трошкови осталих производних услуга, у износу од 425 хиљада динара, највећим делом се односе на трошкове пречишћавања отпадних вода исказаних према добављачу ЈКП „Водоканал“ Сомбор (у износу од 236 хиљада динара).

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност трошкова производних услуга у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.10. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од 13.153 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 28: Структура нематеријалних трошкова

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023.	2022.
Трошкови непроизводних услуга	9.162	5.338
Трошкови репрезентације	2.005	1.994
Трошкови премија осигурања	393	350
Трошкови платног промета	358	447
Трошкови чланарина	49	55
Трошкови пореза и накнада	933	1.163
Остали нематеријални трошкови	253	60
Укупно:	13.153	9.407

Трошкови непроизводних услуга у 2023. години, исказани у износу од 9.162 хиљаде динара, односе се на:

Табела број 29: Структура трошкова непроизводних услуга

Назив	- у хиљадама динара-	
	2023.	
Трошкови адвокатских услуга	714	
Трошкови услуга чишћења	489	
Трошкови књиговодствених услуга	3.332	
Трошкови саветовања и других интелектуалних услуга	1.825	
Трошкови интелектуалних услуга физичких лица	240	
Трошкови регистрације возила	292	
Трошкови других непроизводних услуга	2.270	
Укупно:	9.162	

Трошкови адвокатских услуга (714 хиљада динара) односе се на адвокатске услуге пружања правне помоћи по основу Уговора о заступању број: 3055 од 6. децембра 2022. године закљученог са адвокатском канцеларијом, трошкови услуга чишћења (489 хиљада динара) у целости се односе на добављача ЈКП „Чистоћа“ Сомбор, трошкови књиговодствених услуга (3.332 хиљаде динара) исказани према добављачу „Млаке“ д. о. о. Сомбор по основу Уговора о пружању пословних услуга број: 01.146/2023 од 5. јануара 2023. године (заведен у Друштву 3. фебруара 2023. године), трошкови саветовања и других интелектуалних услуга (1.825 хиљада динара) се највећим делом (у износу од 764 хиљаде динара) односе на ИТ услуге одржавања софтвера за етикете за сертификацију семена исказане према добављачу „Унисофт плус“ д. о. о. Сомбор, трошкови других непроизводних услуга (2.270 хиљада динара) – шпедитерске услуге, услуге превоза, шлепања возила, обезбеђења објекта и др.

Трошкови репрезентације, у износу од 2.005 хиљада динара, односе се највећим делом на трошкове конзумације хране и пића.

Трошкови премија осигурања, у износу од 393 хиљаде динара, односе се на трошкове премије осигурања моторних возила у износу од 132 хиљаде динара, трошкове премија осигурања запослених у износу од 126 хиљада динара и друге трошкове премија осигурања у износу од 135 хиљада динара (осигурање залиха и основних средстава, осигурање од аутоодговорности и сл.) и исказани су према добављачима „Wiener Stadtische osiguranje“ а. д. о. Веоград, „АМС осигурање“ а. д. о. Београд и Компанија „Дунав осигурање“ а. д. о. Београд.

Трошкови платног промета, у износу од 358 хиљада динара, у целости се односе на трошкове платног промета у земљи (провизије).

Трошкови чланарина, у износу од 49 хиљада динара, односе се на трошкове чланарине Привредној комори Србије у износу од 46 хиљада динара и друге трошкове чланарина у износу од три хиљаде динара.

Трошкови пореза и накнада, у износу од 933 хиљаде динара, односе се на трошкове пореза на имовину у износу од 838 хиљада динара, трошкове царина у износу од 32 хиљаде динара и друге трошкове пореза у износу од 63 хиљаде динара.

Остали нематеријални трошкови, у износу од 253 хиљаде динара, односе се на трошкове донација и спонзорства претежно спортским удружењима на територији града Сомбора у износу од 210 хиљада динара, на плаћање различитих такси (административних, судских и слично) у износу од 34 хиљаде динара и друге нематеријалне трошкове у износу од девет хиљада динара.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност нематеријалних трошкова у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.11. Финансијски приходи

Финансијски приходи су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од десет хиљада динара (у 2022. години исказани су у износу од 324 хиљаде динара) и односе се на приходе од камата (од трећих лица) на средства у банкама у износу од седам хиљада динара и позитивне курсне разлике (према трећим лицима) по основу новчаних средстава у инострану валути у износу од три хиљаде динара.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност финансијских прихода у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.12. Финансијски расходи

Финансијски расходи су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од 108 хиљада динара и односе се на:

Табела број 30: Структура финансијских расхода

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023.	2022.
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	2	-
Расходи камата (према трећим лицима)	61	1
Негативне курсне разлике (према трећим лицима)	45	35
Остали финансијски расходи	-	602
Укупно:	108	638

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност финансијских расхода у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.13. Приходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Приходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од 2.920 хиљада динара (у 2022. години исказани су у износу од 641 хиљаде динара) и односе се на приходе од усклађивања вредности потраживања од домаћих купаца у износу од

2.062 хиљаде динара (позитивна разлика између сторнираног износа исправке вредности потраживања извршене на дан 31. децембар 2022. године и износа исправке вредности потраживања извршене на дан 31. децембар 2023. године) и на приходе од усклађивања вредности осталих потраживања у износу од 858 хиљада динара.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност прихода од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.14. Остали приходи

Остали приходи су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од 1.035 хиљада динара (нису били исказани у 2022. години) и односе се на добитке од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме у износу од 1.021 хиљаде динара (добити од продаје средстава) и остале непоменуте приходе у износу од 14 хиљада динара (усаглашавање стања по рачунима).

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност осталих прихода у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.15. Остали расходи

Остали расходи су, у финансијским извештајима за 2023. годину, исказани у износу од 403 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 31: Структура осталих расхода

Назив	- у хиљадама динара-	
	2023.	2022.
Губици по основу расходања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	19	-
Мањкови	332	-
Расходи по основу директних отписа потраживања	-	1.191
Остали непоменути расходи	52	9
Укупно:	403	1.200

Губици по основу расходања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме, у износу од 19 хиљада динара, односе се на губитак настао по основу рекламације уређаја за резање папира добављачу „Eurocop“ д. о. о. Sveta Nedelja, Republika Hrvatska.

Мањкови, у износу од 332 хиљаде динара, односе се на мањак евидентиран у пословним књигама по основу Одлуке о књижењу резултата пописа од 31. јануара 2024. године.

Остали непоменути расходи, у износу од 52 хиљаде динара, највећим делом се односе на прекршајну казну у износу од 50 хиљада динара по основу Пресуде Прекршајног суда у Сомбору 2 Број: Пр. 872/23 од 31. јула 2023. године.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност осталих расхода у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.16. Нето добитак/губитак

Нето добитак за 2023. годину исказан је у износу од 2.612 хиљаде динара.

Табела број 32: Нето добитак/губитак

Назив	- у хиљадама динара -	
	2023.	2022.
Добитак/губитак из редовног пословања пре опорезивања	6.151	7.564
Позитиван нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки грешака из ранијих периода	1.011	-
Порески расход периода	(2.966)	(1.816)
Одложени порески расходи периода	(1.584)	(2.237)
Укупно:	2.612	3.511

Позитиван нето ефекат на резултат по основу добитка пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки грешака из ранијих периода, у износу од 1.011 хиљада динара, односе се на позитиван нето ефекат корекција почетних стања на рачунима из ранијег периода.

У Пореском билансу обвезника пореза на добит правних лица за период од 1. јануара 2023. до 31. децембра 2023. године (ПБ 1), Друштво је усаглашавањем оствареног добитка пре опорезивања у износу од 7.162 хиљаде динара, исказало порески добитак у износу од 19.776 хиљада динара, који представља основицу за обрачун пореза на добит по прописаној стопи од 15%, по основу које је исказана обавеза за порез на добит и порески расход периода за 2023. годину у износу од 2.966 хиљада динара.

Одложени порески расходи периода, у износу од 1.584 хиљаде динара, према објашњењу одговорног лица, односе се на једну шестину повећања одложених пореских обавеза на дан 31. децембар 2023. године у односу на претходну годину у износу од 9.509 хиљада динара, док је преостали део у износу од 7.924 хиљаде динара (пет шестина) евидентиран на терет капитала (образложење у прилог наведеном обрачуну је да је претходна процена фер вредности вршена пре шест година).

Према захтевима параграфа 29.13, 29.15, 29.27 и 29.35 Одељка 29 Порез на добитак, МСФИ за МСП, примери ситуација у којима настају привремене разлике укључују и средства која се поново одмеравају али се не врше еквивалентна кориговања за пореске сврхе (нпр. поновно одмеравање по фер вредности или ревалоризација), да је опорезива привремена разлика између књиговодствене вредности средства и његове пореске основице, да ентитет одмерава одложене пореске обавезе (средства) коришћењем пореских стопа и пореских закона који су важећи или суштински важећи до датума извештавања, као и да ентитет треба да призна порески расход у истој компоненти укупног збирног резултата или капитала у оквиру које је призната трансакција или догађај који је условио настанак пореског расхода.

Одредбама члана 25 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у појединачним финансијским извештајима, мала и средња правна лица, примењују МСФИ за МСП.

На основу наведеног, Друштво није правилно обрачунало износ одложених пореских расхода периода, јер је уместо примењене пропорције требало да примени прописану пореску стопу пореза на добит од 15% на увећање ревалоризационих резерви, које укупно износи 81.365 хиљада динара за средства која подлежу амортизацији (грађевински објекти и постројења и опрема) (Веза, Напомена 3.2.1.11).

Сходно томе, обрачунате одложене пореске обавезе, у износу од 15.235 хиљада динара (Веза, Напомена 3.2.1.12), требало је евидентирати на терет одложених пореских расхода

периода (рачунима добитка / губитка) у износу од 3.030 хиљада динара и на терет капитала (ревалоризационих резерви) у износу од 12.205 хиљада динара (15% у односу на износ ревалоризационе резерве у износу од 81.365 хиљада динара), па су због тога одложени порески расходи периода у 2023. години мање исказани у износу од 1.446 хиљада динара

Откривена неправилност: Друштво је због неправилног обрачуна мање исказало одложене пореске расходе периода и више исказало нето добитак у износу од 1.446 хиљада динара, јер није применило прописану стопу пореза на добит од 15% на увећање ревалоризационих резерви, што није у складу са захтевима параграфа 29.13, 29.15, 29.27 и 29.35 Одељка 29 Порез на добитак, МСФИ за МСП, а у вези са чланом 25 став 1 Закона о рачуноводству.

Ризик: Обрачуном одложених пореских расхода / прихода периода у финансијским извештајима који није у складу са захтевима рачуноводствених стандарда, настаје ризик од погрешног приказивања информација у финансијским извештајима и да ће корисници информација из ових финансијских извештаја донети погрешне одлуке.

Препорука број 15: Препоручујемо Друштву да обрачун одложених пореских расхода периода врши у складу са захтевима рачуноводствених стандарда.

3.2.3. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са Међународним стандардом финансијског извештавања за мале и средње ентитете, Одељком 8 Напомене уз финансијске извештаје и одредбама члана 2 тачка 17) Закона о рачуноводству, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја и примењеним рачуноводственим политикама, да садрже описе или рашчлањавања ставки презентованих у финансијским извештајима и додатне информације које нису презентоване у финансијским извештајима, а доприносе њиховом бољем разумевању, као и остале информације у складу са захтевима појединих одељака МСФИ за МСП.

Напомене уз финансијске извештаје Друштва састављене су у складу са Одељком 8 – Напомене уз финансијске извештаје МСФИ за МСП и чланом 2 тачка 17) Закона о рачуноводству.

3.2.4. Потенцијалне обавезе

Потенцијалне обавезе представљају могуће обавезе које настају по основу прошлих догађаја и чије ће постојање бити потврђено само настанком или ненастанком једног или више неизвесних будућих догађаја који нису у потпуности под контролом субјекта ревизије или су то садашње обавезе које настају по основу прошлих догађаја или нису признате јер није вероватно да ће бити захтеван одлив средстава за измирење обавеза или износ обавеза не може да буде довољно поуздано процењен.

На дан 31. децембар 2023. године, Друштво се не појављује у судским споровима као тужена страна.

3.3. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора

Нисмо идентификовали ниједан накнадни догађај настао између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора који би имао значајан утицај на финансијске извештаје и који би захтевао усклађивање и обелодањивање.

ПРИЛОГ III

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ПОЉОПРИВРЕДНЕ СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ „СОМБОР“ ДОО СОМБОР
ЗА 2023. ГОДИНУ**

Садржај

1. Биланс стања на дан 31. децембар 2023. године	68
2. Биланс успеха за период од 1. јануара 2023. до 31. децембра 2023. године.....	75
3. Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину	79

1. Биланс стања на дан 31. децембар 2023. године

Матични број 08067864

Шифра делатности 0161

ПИБ 100273323

Назив ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА СЛУЖБА SOMBOR DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU, SOMBOR

Седиште SOMBOR, СТАПАРСКИ ПУТ 35

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		176.648	105.039	93.001
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	4		16	16
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005			16	16
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007				
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	4	167.780	95.557	90.519
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010		142.002	71.644	73.705
023	2. Постројења и опрема	0011		25.778	23.905	16.806
024	3. Инвестиционе некретнине	0012				
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013				
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014				
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015			8	8
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016				
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017	4	8.775	9.374	2.349
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018		93	92	117

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019				
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021				
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023				
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026				
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027		93	92	117
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		71.815	68.313	58.876
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	5	4.794	3.312	6.407
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032		970		
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033		3.432	1.332	3.801
13	3. Роба	0034			238	313
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		392	1.742	2.293
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036				
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	6	7.726	8.690	10.603
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039	6.1	6.755	8.643	10.374
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040		971	47	229

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041				
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042				
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043				
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044	6.2	8.002	8.402	1.992
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045		2.755	1.188	1.948
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046		5.202	7.169	
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047		45	45	44
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048		370	2.000	5.000
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049				
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051		370	2.000	5.000
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056				
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	7	50.392	45.348	34.699
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058		531	561	175
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		248.463	173.352	151.877
88	Б. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060		195.466		
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	8	210.438	140.256	123.716
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402		11.210	11.210	11.210
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				

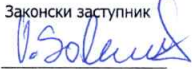
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405		1.965	1.965	2.308
330 и потражни салдо рачуна 331,332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406	8.1	149.299	62.574	66.906
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407				
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408	8.2	47.964	64.507	43.292
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		45.352	60.996	39.070
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410		2.612	3.511	4.222
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411				
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412				
350	1. Губитак ранијих година	0413				
351	2. Губитак текуће године	0414				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415				48
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416				
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417				
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418				
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420				
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421				
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422				
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423				
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424				
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425				
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427				
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428	11			48
498	V. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429		15.235	5.725	4.327
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430	11		0	2.072
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		22.790	27.371	21.714
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432				
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433				
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435				
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436				
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437				
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441	9	1.952	2.594	566
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	9	9.037	12.838	9.469
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443				
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444				
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445		7.975	12.838	7.795
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446		1.056		1.674
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447				
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448		6		
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449	10	11.749	11.806	3.197

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450	10	4.526	7.112	2.942
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додатну вредност и осталих јавних прихода	0451		7.223	4.694	86
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452				169
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	11	52	133	8.482
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		248.463	173.352	151.877
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457		195.466		

у _____
 дана _____ 20__ године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

2. Биланс успеха за период од 1. јануара 2023. до 31. децембра 2023. године

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 08067864

Шифра делатности 0161

ПИБ 100273323

Назив POLJOPRIVREDNA STRUČNA SLUŽBA SOMBOR DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU, SOMBOR

Седиште СОМБОР, СТАПАРСКИ ПУТ 35

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001	13	169.681	163.457
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002		532	
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		532	
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004			
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005		158.011	124.186
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		157.821	123.933
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007		190	253
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008			
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009		2.100	
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010			2.469
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011		9.038	41.740
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012			
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013	14	166.984	154.411
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014		532	223
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015		42.986	42.994
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016		61.309	67.313
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017		47.909	50.225
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018		7.265	8.075
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019		6.135	9.013
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020		18.160	8.175
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021			
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022		30.844	26.299
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023			
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024		13.153	9.407

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		2.697	9.046
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026			
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	15	10	324
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028			
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029		7	4
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030		3	164
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031			156
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	16	108	638
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033		2	
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		61	1
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035		45	35
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036			602
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037			
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038		98	314
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039		2.920	641
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040			609
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	17	1.035	
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	18	403	1.200
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		173.646	164.422
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		167.495	156.858
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		6.151	7.564
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046			
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047		1.011	
59- 69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048			
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		7.162	7.564

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051		2.966	1.816
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052		1.584	2.237
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053			
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Ђ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		2.612	3.511
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061			
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062			

у _____

дана _____ 20 _____ године

Законски заступник

V. Solent

3. Напомене уз Финансијске извештаје за 2023. годину

POLJOPRIVREDNA STRUČNA SLUŽBA „SOMBOR“ DOO

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2023. GODINU**

1. Opšte informacije

INFORMACIJE O POLJOPRIVREDNOJ STRUČNOJ SLUŽBI

Osnovni podaci o službi:

- Pun naziv: Poljoprivredna stručna služba „Sombor“ doo
- Skraćen naziv PSS „Sombor“ doo
- Adresa: Staparski put 35, Sombor
- Veličina društva: malo
- Osnivač: Vlada republike Srbije
- Matični broj: 08067864
- PIB: 100273323
- Šifra delatnosti: 0161

– PSS „Sombor“ doo Sombor je osnovana 1956. godine pod imenom „Agroinstitut“. Od jula 2009. godine posluje pod imenom Poljoprivredna stručna služba „Sombor“ doo. Osnivač PSS „Sombor“ doo je Republika Srbija, služba je u 100% državnom vlasništvu. Osnovni oblici delatnosti:

- Poslovi savetodavne službe u oblasti biljne i stočarske proizvodnje rad sa odabranim gazdinstvima, održavanje predavanja, seminara, kurseva, dana polja, izložbi i drugi oblici edukacije
- Poslovi Prognozno-izveštajne službe u oblasti zaštite bilja
- Poslovi sprovođenja selekcijskih mera u oblasti stočarstva
- Rad na poslovima unapređenja poljoprivredne proizvodnje na osnovu Zakona o semenu, zemljištu, zaštiti bilja i drugih.
- Izvođenje oglada i prezentacija rezultata na sopstvenom oglednom polju i parcelama poljoprivrednih proizvođača, i to oglada iz oblasti ispitivanja sorti i hibrida, đubriva, pesticida, biostimulatora i drugo.

U okviru Poljoprivredne stručne službe Sombor postoje i tri laboratorije koje vrše sledeće usluge:

- **Semenska laboratorija** koja vrši kompletno ispitivanje kvaliteta semena, merkantilne robe (vlaga, nečistoća, sadržaj ulja, proteina i drugo)
- **Hemijska laboratorija** koja vrši usluge analize poljoprivrednog zemljišta, vode za navodnjavanja, mineralnih đubriva, stočne hrane i komponenti za njenu proizvodnju
- **Fitopatološka laboratorija** vrši usluge zdravstvenog pregleda robe biljnog porekla, zdravstveni pregled useva u polju.

Organi društva

Prema Statutu, organi PSS “Sombor” doo su:

- Skupština kao ogran upravljanja;
- Direktor, kao organ poslovođenja;

Zaposlenost u društvu

PSS “Sombor” doo na dan 31. decembra 2023. godine imala je 27 zaposlenih. Od toga 20 osoba je zaposleno na neodređeno vreme, a 7 na određeno.

2. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Izuzev, kako je navedeno niže, finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja za mala i srednja pravna lica (MSFI za MSP), Zakonom o računovodstvu i reviziji, drugim podzakonskim propisima donetim na osnovu tog zakona, kao i u skladu sa izabranim i usvojenim računovodstvenim politikama Društva.

Priloženi Finansijski izveštaji su sastavljeni prema formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike .

Svi podaci su iskazani u hiljadama dinara (RSD), osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Priloženi finansijski izveštaji Društva su usaglašeni sa svim zahtevima MSFI za MSP.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i oprema

Nematerijalna imovina se početno meri po svojoj nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, a nakon početnog priznavanja vrednuje se po svojoj nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne akumulirane gubitke po osnovu obezvređenja. Amortizacija nematerijalne imovine vrši se putem proporcionalnog metoda, i to primenom stope, utvrđene na osnovu procenjenog korisnog veka trajanja, na osnovicu koju čini nabavna vrednost umanjena za rezidualnu vrednost. Ako nije moguća pouzdana procena korisnog veka trajanja nematerijalne imovine, ona se amortizuje u periodu od deset godina.

Ulaganja u istraživanja i razvoj iskazuju se kao rashod perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema (dugoročna materijalna imovina, u daljem tekstu: NPO) koja ispunjava uslove za priznavanje kao sredstvo, početno se meri po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i za eventualne akumulirane gubitke po osnovu obezvređenja. Nakon početnog priznavanja, NPO procenjuje se po fer vrednosti ako se fer vrednost može pouzdano utvrditi bez prekomernih troškova i napora. Fer vrednost se proverava na svaki datum izveštavanja, a promene fer vrednosti priznaju se kao revalorizacione rezerve. U nabavnu vrednost NPO uključuju se svi troškovi nabavke uvećani za zavisne troškove nabavke.

Amortizacija NPO vrši se putem proporcionalnog metoda, i to primenom stope, utvrđene na osnovu procenjenog korisnog veka trajanja, na osnovicu koju čini nabavna vrednost/cena koštanja/"Fer" vrednost ako je utvrđena, umanjena za rezidualnu vrednost. Obračun amortizacije počinje od prvog dana narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu, odnosno od kada je raspoloživo za korišćenje. Obračun amortizacije prestaje kada sredstvo prestaje da se priznaje, odnosno kada je već u potpunosti otpisano, rashodovano ili na bilo koji način otuđeno.

3.2. Obrtna imovina

a) Zalihe

Zalihe se priznaju po nabavnoj vrednosti na način propisan u Odeljku 13 – Zalihe MSFI za MSP. U nabavnu vrednost obuhvataju se svi troškovi koji su nastali prilikom dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje.

b) Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja od kupaca i kratkoročni finansijski plasmani priznaju se na osnovu računovodstvenog dokumenta na osnovu koga nastaje dužničko – poverilački odnos.

Otpis kratkoročnih potraživanja i finansijskih plasmana kod kojih postoji verovatnoća nenaplativosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana, otpis u celini ili delimično vrši direktnim otpisivanjem.

Indirektan otpis se utvrđuje za svaki konkretan slučaj, pri čemu se ima u vidu starost potraživanja, ekonomski položaj i solventnost dužnika kao i nemogućnost naplate redovnim putem.

c) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po viđenju kod banaka i stanja na deviznom racunu.

3.3. Osnovni kapital

Promene na osnovnom kapitalu vrše se isključivo prema pravilima propisanim Zakonom o privrednim društvima. Osnovni kapital iskazan u dinarima.

3.4. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima se iskazuju po vrednosti iskazanoj na dokumentu koji predstavlja osnov za priznavanje.

3.5. Porez na dobit

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit važećim u Republici Srbiji, a u skladu sa Odeljkom 29 – Porez na dobitak MSFI za MSP. Stopa poreza na dobit za 2021. godinu iznosi 15% i plaća se na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobit prikazanu u zvaničnom bilansu uspeha i korekcije definisane poreskim propisima Republike Srbije.

3.6. Odloženi poreski efekti

Odložena poreska sredstva i obaveze, odnosno odloženi poreski prihodi i rashodi iskazuju se u skladu sa Odeljkom 29 MSFI za MSP. Odloženi poreski rashodi perioda iskazuju se po osnovu obračunate amortizacije po poreskim propisima u odnosu na amortizaciju obračunatu po računovodstvenim propisima.

3.7. Primanja zaposlenih

Primanja zaposlenih iskazuju na način propisan u Odeljku 28 – Primanja zaposlenih MSFI za MSP. U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

	Zemljište	Gradevinski objekti	Oprema	Nematerijalna ulaganja	Višegod. zasadi	Avansi za osnovna sredstva	Učešće u kapitalu	Ukupno
Prenos (sa)/na								
Stanje na dan 31.12.2023. god.		23,117	100,172	831	1,196	0	16	125,332
Neotpisana vrednost na dan:								
31. decembra 2022. godine	2,867	68,777	23,904	16	9,374	8	92	105,039
31. decembra 2023. godine	8,227	133,775	25,777	0	8,776	0	92	176,647

Amortizacija za 2022 godinu iznosila je 8.175 hiljada dinara, a za 2023. godinu iznosi 18.160 hiljada dinara i uključena je u troškove poslovanja izveštajnog perioda. Uvećani troškovi amortizacije su rezultat knjiženja procene vrednosti osnovnih sredstava na dan 01.01.2023. godine.

5. Zalihe

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Roba	0	238
Nedovršeni proizvodi	3.432	1.332
Gotovi proizvodi	0	0
Dati avansi za zalihe i usluge	392	1.743
Ukupno zalihe – neto	3.824	3.313

Na dan 31.12.2023. zalihe robe iznose 0 hiljada dinara, dok su na dan 31.12.2022. zalihe robe iznosile su 238 hiljada dinara.

Zalihe nedovršene proizvodnje odnose se na zasnovane makro i mikro ogledje jarog ječma i ozime pšenice i iznose 3.432 hiljade dinara

Zalihe gotovih proizvoda nisu iskazane na dan 31.12.2023.

Dati avansi za zalihe i usluge na dan 31.12.2023 iznose 392 hiljada dinara, a na dan 31.12.2022. iznosile su 1.743 hiljada dinara.

Popis zaliha sa stanjem na dan 31. decembar 2023. godine izvršen je od strane ovlašćene popisne komisije.

6. Kratkoročana potraživanja, plasmani, novčana sredstva i aktivna vremenska razgraničenja

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Potraživanja od kupaca u zemlji	6.755	8.643
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	971	47
Potraživanja od radnika	410	600
Potraživanje od državnih organa	1.865	198
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	5.203	7.168
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza	45	45
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	480	391
Ostala potraživanja	0	0
Kratkoročni krediti	370	2.000
Novčana sredstva	50.391	45.348
Porez na dodatu vrednost	0	0

AVR	531	561
Ukupno potraživanja – neto	67.021	65.001

6.1. Potraživanja od kupaca

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Kupci u zemlji	13.767	17.712
Kupci u inostranstvu	971	47
Ispravka vrednosti kupaca	7.012	9.069
Svega:	7.726	8.690

6.2. Druga potraživanja

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Potraživanja od zaposlenih	410	600
Potraživanja od državnih organa	1.865	198
Potraživanja za više plaženu porez na dobit	5.203	7.169
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza	45	45
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	480	391
Ostala potraživanja	153.155	154.038
Potraživanja za kamatu i dividendu	0	0
Ispravka vrednosti drugih potraživanja	153.155	154.038
	8.003	8.402

6.3. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina na dan 31.12.2023. iznose 50.391 hiljada dinara i sastoje se od sledećeg:

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Tekući (poslovni) računi	34.083	35.717
Blagajna	0	0
Devizni račun	16.308	9.631
Ostala novčana sredstva	0	0
Ukupno:	50.391	45.348

6.4. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 531 hiljadu dinara.

8. Kapital

Ukupan kapital PSS „Sombor“ doo na dan 31.decembar 2023. godine ima sledeću strukturu:

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Osnovni kapital	11.210	11.210
Rezerve	1.965	1.965
Revalorizacione rezerve	149.299	62.574
Neraspoređeni dobitak	47.964	64.506
Ukupno:	210.438	140.255

8.1 Revalorizacione rezerve

Na osnovu procene fer vrednosti građevinskih objekata i opreme na dan 01.01.2023. godine revalorizacione rezerve imaju sledeću strukturu na dan 31.12.2023. godine:

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina	107.995	35.597
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije opreme	41.304	26.976
Ukupno	149.299	62.573

Prva procena vrednosti osnovnih sredstava vršena je 2016. godine. Na dan 01.01.2023. godine vršena je procena vrednosti osnovnih sredstava usled promene tržišnih vrednosti zemljišta, objekata i opreme. Ukupan efekat procene je uvećanje revalorizacionih rezervi za 86.725 hiljada dinara.

8.2 Neraspoređena dobit

Struktura neraspoređene dobiti u 2022. i 2023. predstavljena je u tabeli

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	45.353	60.996
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	2.611	3.511
Ukupno	47.964	64.517

9. Obaveze iz poslovanja

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Dobavljači u zemlji	7.975	12.838
Dobavljači u inostranstvu	1.056	0
Primljeni avansi	1.952	2.594
Ostale obaveze iz poslovanja	6	0
Ukupno	10.989	15.432

10. Ostale kratkoročne obaveze

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze prema zaposlenima	2.632	6.938
Ostale kratkoročne obaveze	1.893	176
Ukupno:	4.525	7.114

Obaveze prema zaposlenima odnose se na putni trošak za decembar 2023. godine i drugi deo plate koji je isplaćen u januaru 2024. godine. Ostale kratkoročne obaveze odnose se na ugovore o delu, ugovor o privremenim i povremenim poslovima, obaveze prema uvozniku.

11. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze za porez na dodatu vrednost	7.223	4.659
Obaveze za ostale poreze	0	23
Pasivna vremenska razgraničenja	52	133
Ukupno:	7.275	4.815

11.1 Pasivna vremenska razgraničenja

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Primljene subvencije	0	0
Unapred naplaceni prihodi	0	26
Razgraničeni zavisni troškovi nabavke	0	22
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	52	85
Ukupno:	52	133

12. Tekući poreski rashod perioda

Opis	2023	2022
Bruto dobit poslovne godine	7.163	7.564
Usklađivanje rashoda	81	2.017
Računovodstvena amortizacija	18.160	8.175
Poreska amortizacija	6.760	6.010
Nepriznati rashodi reprezentacije	1.132	1.190
Ispravka vrednosti pojeđin.potraživanja	0	1.191
Poreska osnovica	19.776	12.103
Gubitak iz poreskog bilansa iz prethodnih godina		
Poreska stopa	15	15
Obračunati porez	2.996	1.816
Ukupna umanjenja obračunatog poreza		
Tekući rashod perioda	2.996	1.816
Odložen poreski rashod /prihod perioda	-9.509	-2.237
Neto dobit	2.612	3.511
Neto gubitak	0	0

13. Poslovni prihodi

Opis	2023	2022
Prihodi od prodaje u zemlji	157.822	123.933
Prihodi od prodaje u inostranstvu	190	253
Prihodi od subvencija	9.011	41.740
Ostali poslovni prihodi – povećanje zaliha	2.100	-2.469
Drugi poslovni prihodi	28	0
Ukupno	169.151	163.457

Prihod od prodaje robe, proizvoda i usluga se odnosi na prodaju robe našim kupcima u zemlji i u inostranstvu. Prihodi od subvencija se odnose na namenska sredstva od Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine i od Pokrajinskog sekretarijata za poljoprivredu po ugovorima za 2022 i 2023, i opremu dobijenu od USAID.

14. Poslovni rashodi

Opis	2023	2022
Nabavna vrednost prodane robe	532	223
Troškovi materijala	32.123	40.432
Troškovi goriva i energije	10.863	2.561
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	61.310	67.312
Troškovi proizvodnih usluga	30.843	26.298
Troškovi amortizacije i rezervisanja	18.160	8.175
Ostali poslovni rashodi	13.153	9.404
Ukupno:	166.984	154.405

a) **Troškovi materijala** – troškovi materijala obuhvataju osnovni i pomoćni materijal. U osnovni materijal spada materijal za izdavanje sertifikata, hemikalije za laboratoriju, seme i sredstva za zaštitu bilja za oglede.

b) **Troškovi goriva i energije** – odnose se na troškove goriva za potrebe poljoprivredne mehanizacije, službenih automobila, troškove struje i troškove grejanja.

c) **Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi** iznose 61.310 hiljada dinara i odnose se na:

Opis	2023	2022
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	47.909	50.225
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	7.266	8.075
Troškovi naknada po ugovoru o delu, privremenih i povremenih poslova, sponzorstvo	1.755	3.975
Ostali lični rashodi i naknade	4.380	5.037
Ukupno:	61.310	67.312

d) **Troškovi amortizacije** za 2023.god iznose 18.160 hiljada dinara, a za 2022. godinu bili su 8.175 hiljada dinara.

e) **Troškovi proizvodnih usluga** za 2023. godinu iznose 30.843 hiljade dinara, a za 2022. godinu iznose 26.298 hiljada dinara i odnose se na:

Opis	2023	2022
Troškovi proizvodnih usluga	15.551	16.609
Troškovi zakupnina	1	0
Transportne usluge	2.602	2.420
Usluge održavanja	9.192	6.923
Reklama i propaganda	3.072	321
Troškovi sajmova	0	25
Ostale usluge	425	0
Ukupno:	30.843	26.298

f) **Ostali poslovni rashodi** za 2023. godinu iznose 13.153 hiljada dinara, a za 2022.godinu 9.404 hiljada dinara i odnose se na sledeće rashode:

Opis	2023	2022
Troškovi neproizvodnih usluga	9.162	5.338
Reprezentacija	2.005	1.995
Premije osiguranja	393	349
Troškovi platnog prometa	358	447
Troškovi ostalih poreza i doprinosa	933	1.163
Troškovi članarina	49	115
Ostali nematerijalni troškovi	253	0
Ukupno:	13.153	9.407

15. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi za 2023. godinu iznose 10 hiljada dinara, a za 2022 godinu iznose 324 hiljade dinara i sastoje se od:

Opis	2023	2022
Prihodi kamata	7	4
Pozitivne kursne razlike	3	164
Ostali finansijski prihodi	0	156
Ukupno:	10	324

16. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi na dan 31.12.2023. godine iznose 108 hiljada dinara, a na dan 31.12.2022. iznose 633 hiljada dinara i sastoje se od:

Opis	2023	2022
Rashodi kamata	63	1
Negativne kursne razlike	45	34
Ostali finansijski rashodi	0	598
Ukupno:	108	633

17. Ostali prihodi

Opis	2023	2022
Naplaćena otpisana potraživanja	2.920	641
Prihodi od smanjenja obaveza	0	0
Prihodi od prodaje osnovnih sredstava	1.021	0
Ostali nepomenuti prihodi	14	0
Ukupno:	3.955	641

18. Ostali rashodi

Opis	2023	2022
Gubici po osnovu rashodovanja	20	1.191
Manjkovi	332	0
Ostali nepomenuti troškovi	52	10
Obezvredjenje potraživanja	0	609
Ukupno	404	1.810

Na osnovu finansijskih izveštaja za 2023. godinu, ostvarena bruto dobit PSS "Sombor" doo Sombor iznosi 7.163 hiljade dinara, obračunat porez na dobit iznosi 2.966 hiljada dinara. Odložena poreske obaveze po osnovu privremene razlike računovodstvene i poreske amortizacije iskazana su u iznosu od 15.235 hiljada dinara i uvećane su u toku 2023. godine za 9.509 hiljada dinara kao rezultat procene vrednosti osnovnih sredstava. Na osnovu svega iznetog, PSS "Sombor" doo Sombor je u 2023. godini ostvarila finansijsku neto dobit u iznosu 4.197 hiljada dinara, a posle umanjjenja za pripadajući deo odloženih poreskih obaveza iznosi 2.611 hiljada dinara. Skupština Društva je na sednici održanoj dana 22.03.2024. godine usvojila finansijske izveštaje za 2023. godinu i donela Odluku o raspodeli dobiti za 2023. godinu.

Napomene sastavio:

Zakonski zastupnik-direktor
